

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Tillfälliga utskottet för klimatförändringar

2008/2015(INI)

23.7.2008

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om ”2050: Framtiden börjar i dag: rekommendationer för EU:s framtida integrerade politik i klimatfrågan”
(2008/2015(INI))

Tillfälliga utskottet för klimatförändringar

Föredragande: Karl-Heinz Florenz

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
TILLÄGG A: URVAL UR EU:S MILJÖLAGSTIFTNING MED POSITIVA BIDRAG FÖR MILJÖN	31
TILLÄGG B: EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTIONER OM KLIMATFÖRÄNDRINGAR OCH ENERGI	34
MOTIVERING	35
ANNEX 1 : WORK PROGRAMME OF THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE	44
ANNEX 2 : THEMATIC SESSIONS HELD BY THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE	48
ANNEX 3 : DELEGATION VISITS OF THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE	54
ANNEX 4 : PARTICIPATION OF THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE IN THE WORK OF PARLIAMENTARY DELEGATIONS	55
ANNEX 5 : PRESS ACTIVITIES BY THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE	56
ANNEX 6 : OTHER ACTIVITIES BY THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE	59
ANNEX 7 : STUDIES AND BRIEFING PAPERS REQUESTED BY THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE	61
ANNEX 8 : WORKING DOCUMENTS DRAWN UP IN THE CONTEXT OF THE ACTIVITIES OF THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE	68

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om ”2050: Framtiden börjar i dag: rekommendationer för EU:s framtida integrerade politik i klimatfrågan” (2008/2015(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- i enlighet med Europaparlamentets beslut av den 25 april 2007 om tillsättning av det tillfälliga utskottet för klimatförändringen, fattat med beaktande av artikel 175 i arbetsordningen¹,
- med beaktande av EU:s befintliga miljölagstiftning, inom de olika politikområdena, som gagnar klimatet (tillägg A), samt med beaktande av Europaparlamentets resolutioner om klimatförändringen, i synnerhet dem som beslutats under den nuvarande sjätte mandatperioden (tillägg B),
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 15 november 2007 om att begränsa den globala klimatförändringen till 2 grader Celsius – vägen framåt för Balikonferensen om klimatförändringar och därefter (COP 13 och COP/MOP 3)²,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 31 januari 2008 om resultaten från Balikonferensen om klimatförändringar (COP 13 och COP/MOP 3)³,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 10 april 2008 om kommissionens grönbok ”Anpassning till klimatförändringar i Europa – tänkbara EU-åtgärder” (KOM(2007)0354)⁴,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 21 maj 2008 om vetenskapliga fakta om klimatförändringar: slutsatser och rekommendationer för beslutsprocessen⁵,
- med beaktande av den förklaring som avgavs den 8 juli 2008 vid G8-toppmötet i Hokkaido Toyako (Japan) på temat ”Miljö och klimatförändring”, med målet att på lång sikt halvera utsläppen av växthusgaser till 2050,
- med beaktande av de avtalsslutande parternas till FN:s ramavtal om klimatförändringen (UNFCCC) fjortonde konferens (COP 14) och den fjärde avtalspartskonferensen i dess funktion som möte mellan avtalsparterna i Kyotoprotokollet (COP/MOP 4) i Poznan (Polen) den 1–12 december 2008,
- med beaktande av medborgarnas agora om klimatförändringar av den 12 och 13 juni 2008,

¹ EUT C 74 E, 20.3.2008, s. 652 samt protokoll från 18.2.2008, punkt 7.

² Antagna texter från detta sammanträde, P6_TA(2007)0537.

³ Antagna texter från detta sammanträde, P6_TA(2008)0032.

⁴ Antagna texter från detta sammanträde, P6_TA(2008)0125.

⁵ Antagna texter från detta sammanträde, P6_TA(2008)0223.

- med beaktande av det gemensamma parlamentariska mötet mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten i medlemsstaterna den 20–21 november 2008 om energi och hållbar utveckling,
- med beaktande av resultatet av opinionsundersökningen Eurobarometer special 300 om européernas inställning till klimatförändringen,
- med beaktande av de offentliga utfrågningar och diskussioner som parlamentets tillfälliga utskott för klimatförändringar genomfört med högnivåexperter på området, och av resultatet av dess delegationsresor,
- med beaktande av artikel 45 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från det tillfälliga utskottet för klimatförändringar, (A6-.../2008), och av följande skäl:

Politiska riktlinjer

- A. Att bevara världen är en uppgift som varje släktled anförtror åt nästkommande släktled i sin tur.
- B. Det arbete som Europaparlamentet under nuvarande mandatperiod genomfört avseende klimatförändringarna utgör en särskilt stark inspirationskälla, och är samtidigt en uppmaning att utforma en integrerad europeisk klimatpolitik.
- C. Europeiska unionens ledande roll i den internationella kampen mot den globala uppvärmningen är inte bara identitetsskapande, utan innebär också att vi är skyldiga EU:s medborgare att såväl formulera klimatmål på medellång och lång sikt, som att uppnå dem genom att vidta framsynta politiska åtgärder.
- D. De parlamentariska organ och ledamöter som i dag representerar EU:s medborgare bör, i likhet med sina efterträdare, låta sitt handlande vägledas av dessa klimatpolitiska grundprinciper liksom av principerna om hållbarhet, socialt rimlig fördelning av bördorna och rättvisa mellan generationerna. De får inte svikta vid genomförandet av de nödvändiga klimatmålen.
- E. Klimatförändringarna är en utmaning som inte går att lösa med någon politisk standardformel. En kombination av befintliga metoder och dramatiska effektivitetsförbättringar på samtliga områden i näringslivet och samhället kan emellertid bidra till att lösa resurs- och fördelningsproblemet och jämna vägen för en tredje industriell revolution.
- F. Enligt uppgifter från 2006 från Europeiska miljöbyrån svarade energiproduktionen för 30,9 procent av de totala utsläppen av växthusgaser, medan transportsektorn svarade för 19,4 procent, hushålls- och tjänstesektorerna för 14,6 procent, byggnäring och industriproduktion för 12,9 procent, jordbruket för 9,2 procent, industriprocesser för 8,1 procent samt avfallshantering för 2,9 procent av de sammanlagda utsläppen. Övriga utsläpp uppstod genom kemiska lösningsmedel och ej fastställbara förbränningsprocesser.

- G. Åtskilliga branscher bidrar redan till att minska utsläppen av växthusgaser. Det finns också redan många billiga metoder för att dämpa klimatförändringarna genom att minska utsläppen, liksom teknik som förbättrar effektiviteten. Olika hinder som försvårar inträdet på marknaden, byråkrati och höga finansieringskostnader gör emellertid att dessa inte får någon utbredd tillämpning.
- H. För att stoppa klimatförändringarna räcker det inte att minska utsläppen i alla enskilda sektorer. Problemet måste angripas på systemnivå, så att vi kan göra politiska vägval som omfattar samtliga sektorer, och genomföra en sammanhängande lagstiftningsreform som förändrar produktions- och konsumtionsmönstren i hela samhället.

Internationella aspekter: Utrikespolitik med klimathänsyn och den internationella handeln efter 2012

- I. I förhandlingarna enligt Balifärdplanen om ett avtal under Förenta nationernas överinseende för tiden efter 2012 förekommer följande kärnområden: Utsläppsminskningar och nya bindande minskningsmål, anpassningsåtgärder, avverkning och förstöring av skog, utveckling av teknik för minsknings- och anpassningsåtgärder, vilka finansiella resurser detta erfordrar och slutligen översynen av de flexibla mekanismerna enligt Marrakechöverenskommelsen beträffande Kyotoprotokollet.
- J. Förhandlingarna om ett avtal för tiden efter 2012 vid klimatkonferensen i Köpenhamn (COP 15) måste avslutas senast vid utgången av 2009, för att undvika att det uppstår en lucka mellan den första och andra avtalsperioden.
- K. Vid rådets toppmöte våren 2008 framhölls att förhandlingstakten enligt Balifärdplanen måste påskyndas om det ska gå att besluta om ett nytt klimatavtal före 2009, och uppfylla EU:s mål om en temperaturökning på högst 2 grader Celsius.
- L. Vid det senaste G8-toppmötet i Hokkaido Toyako (Japan) uttalade företrädare för världens ledande industriländer att koldioxidutsläppen bör halveras till 2050 och att de avsåg att arbeta för att uppnå detta mål vid förhandlingarna om ett avtal för tiden efter 2012.
- M. Klimatförändringarna kan ytterligare förvärra pågående internationella konflikter, exempelvis genom klimatbetingad migration, markförstörelse och gränsstrider som orsakas av översvämningar och av att kustlinjer flyttas högre upp. Även krympande jordbruksarealer eller förvärrad vattenbrist kan utlösa konflikter om resurser.
- N. Vid rådets vårmöte 2008 gavs kommissionen i uppdrag att lägga fram en EU-strategi för finansiering av klimatåtgärder. Åtgärderna syftar till att minska utsläppen, att genom forskning och utveckling anpassa teknik så att den ger låga koldioxidutsläpp (*low carbon technologies*) och att överföra sådan teknik.
- O. I utvecklingsländerna är de ekonomiska förutsättningarna för att genomföra sådana anpassningsåtgärder helt otillräckliga, och behöver förbättras i hög grad.

- P. Att utveckla och överföra modern miljöteknik är en viktig förutsättning för att det ska gå att framgångsrikt minska de globala utsläppen och tillämpa anpassningsstrategierna.
- Q. Överföring av teknik försvåras av immaterialrättsliga hänsynstaganden, av att de politiska institutionerna är svaga, av rättsstatliga brister samt av allmänt otillräckliga ekonomiska resurser.
- R. Världshandelsorganisationen (WTO) är inget alternativt förhandlingsforum för internationella klimatåtgärder. För att världshandeln ska gagna klimatet krävs att förhandlingarna om tiden efter 2012 framgångsrikt slutförs.

Energi

- S. Råolja svarar för cirka 35 procent av världskonsumtionen av primärenergi. Därmed är råolja den viktigaste energikällan, följd av kol (25 procent) och naturgas (21 procent). Epoken med riklig tillgång till billiga fossila bränslen går emellertid mot sitt slut.
- T. Enligt Internationella energioorganet kommer efterfrågan på energi i världen att öka med minst 60 procent fram till 2030. Detta växande energibehov härrör bland annat från de framväxande ekonomierna.
- U. På medellång och lång sikt går det inte att tillgodose det växande energibehovet enbart med fossila bränslen. De närmaste årens investeringsbeslut avgör hur energisystemet kommer att se ut under de följande decennierna, och vilken blandning av olika energiformer vi kommer att använda.
- V. Det växande energibehovet tvingar oss att vidta ett flertal ömsesidigt samverkande åtgärder. Det rör sig exempelvis om att snarast rusta upp befintliga kraftverk som drivs med fossila bränslen för att åstadkomma en enorm effektivitetsförbättring, att bygga nya kraftverk och att fortlöpande bygga ut användningen av förnybara energikällor.
- W. Energisnålare teknik är det billigaste och renaste sättet att skona klimatet på genom att minska resursförbrukningen.
- X. Oavsett urantillgången är ett antal ännu olösta problem förknippade med användningen av kärnkraft, exempelvis hur kärnavfallet ska slutförvaras säkert och hur det kan förhindras att tekniken sprids till odemokratiska stater.
- Y. Genom ITER-projektet har Europa hamnat i fokus för utvecklingen av kärnfusion som en tänkbar ny framtida energikälla.

Biobränslen

- Z. Den befintliga politiken för biobränslen måste lösa två sinsemellan motstridiga problem. Å ena sidan minskar tillgången på livsmedel, samtidigt som livsmedelspriserna stiger. Å andra sidan ökar efterfrågan på energi, och vi söker efter alternativa bränslen.
- AA. Produktionen av biomassa för utvinning av energi och drivmedelsändamål utgör en ny ekonomisk möjlighet för många utvecklingsländer och gör dem mindre beroende av importerad energi.

- AB. Omfattande livscykelanalyser har för många av den första generationens biobränslen visat att den potentiella utsläppsminskningen jämfört med konventionella drivmedel delvis är starkt begränsad. Inga tillfredsställande lösningar har hittills presenterats avseende aspekter som hållbarhet, miljövänlighet och tillgången till odlingsarealer kontra behovet av arealer för livsmedelsproduktion.
- AC. En hållbar politik för biobränslen bör syfta till att dels fastställa hållbarhetskriterier för första generationens biobränslen, dels främja utvecklingen av andra generationens biobränslen utan ideologiska låsningar.
- AD. Oljebolagen kommer inte att bygga upp en heltäckande infrastruktur för nya drivmedel förrän det har uppstått tillräcklig efterfrågan på biobränslen. Tekniska framsteg från biltillverkarnas sida innebär dock att det med en givare i fordonet går att mäta inblandningen av biodrivmedel i bensinen, och att även äldre fordon med denna extrautrustning går att tanka med biodrivmedel. På så vis går det att minska utsläppen av koldioxid från hela den befintliga vagnparken.

Energieffektivitet

- AE. Byggnader svarar för 40 procent av den slutliga energianvändningen. Det innebär att 33 procent av de totala utsläppen av växthusgaser härrör från byggnadsverk.
- AF. I byggnadssektorn (hit hör såväl bostadshus som kommersiella och offentliga fastigheter) finns en enorm möjlighet att billigt minska utsläppen av koldioxid genom att modernisera isolerings-, värme- och kylsystem, elektrisk utrustning och ventilation.
- AG. I estetiskt avseende är lågenergihus ofta bristfälliga.
- AH. Det är nödvändigt att fortlöpande kontrollera och anpassa energiförbrukningsnormer för elektrisk och elektronisk utrustning till utvecklingen på marknaden, att utvidga dessa normer till att även gälla storskalig industriell utrustning samt att överväga att förbjuda standby-lägen i ny utrustning.

Rörlighet och logistik

- AI. Det viktigaste målet för EU:s transportpolitik är att frikoppla trafikökningen från den allmänna ekonomiska tillväxten. Efterfrågan på transporttjänster ökar emellertid snabbare än BNP. Det betyder att transportsektorns redan i dag höga andel av utsläppen av växthusgaser i EU fortsätter att öka.
- AJ. För närvarande svarar transportsektorn för ungefär en tredjedel av den slutliga energiförbrukningen i EU, och är nästan helt (till 97 procent) beroende av råoljebaserade drivmedel som bensin och diesel.
- AK. Om transportsektorn hade minskat sin energiförbrukning lika mycket som andra sektorer, skulle utsläppen av växthusgaser i EU ha minskat med 14 procent mellan 1990 och 2005, i stället för faktiska 7,9 procent.
- AL. 80 procent av Europas invånare lever i tätorter som svarar för 40 procent av alla utsläpp

som orsakas av transporter. En annan i huvudsak urban företeelse, trängsel, kostar EU omkring 1 procent av BNP.

- AM. Rörlighet i städerna är en förutsättning för hög individuell livskvalitet. Å andra sidan bidrar persontrafiken i städerna starkt till utsläppen av växthusgaser, och till andra miljöproblem som luftföroreningar och buller. I stället för att höja många medborgares livskvalitet minskar persontrafiken den delvis betydligt genom att skada deras hälsa.
- AN. Hälften av EU-medborgarnas resor avser sträckor som är kortare än 5 kilometer.
- AO. I den dagliga regional- och pendeltrafiken avser 60 procent av alla bilresor och 90 procent av alla tågresor sträckor om högst 30 kilometer.
- AP. Mellan 2001 och 2006 minskade andelen godstransporter med järnväg och fartyg från 18,6 procent till 17,7 procent, respektive från 6,5 procent till 5,6 procent. Samtidigt ökade väggodstransporterna från 74,9 procent till 76,7 procent.
- AQ. Att frakta passagerare och gods med fartyg är en av de mest energieffektiva metoderna. Andelen gods som transporteras med fartyg i EU är omkring 40 procent.
- AR. Inlandssjöfartens energiförbrukning per tonkilometer uppgår uppskattningsvis till en sjättedel av energiförbrukningen för vägtransporter, och till hälften av energiförbrukningen för järnvägstransporter.
- AS. Handeln på oceanrutter ökar. I varvsindustrin går utvecklingen mot att bygga allt större container- och passagerarfartyg, som förbrukar mer tunga oljor och därmed utgör en ännu större miljöbelastning än tidigare. Ändå deltar inte den internationella rederinäringen i det internationella arbetet med att motverka klimatförändringarna.
- AT. Den stegvisa avregleringen av luftfarten det senaste årtiondet utgör en väsentlig förutsättning för den europeiska flygtrafikens dynamiska utveckling. Passagerarflygtrafiken inom EU ökade med 49 procent mellan 1995 och 2004. Samtidigt ökade emellertid sektorns koldioxidutsläpp med 79 procent mellan 1990 och 2005.
- AU. Luftfartssektorns tillväxt gör att dess miljöpåverkan fortsätter att öka trots att teknik- och driftsmässiga förbättringar införts. Diskussionen om att stimulera till teknisk förbättring av flygmotorer genom att införa bindande utsläppsnormer har dock än så länge varit begränsad, och det saknas studier av hur genomförbart detta är.
- AV. Luftfarten släpper förutom koldioxid även ut kväveoxider, vattenånga, sulfat- och sotpartiklar i atmosfären. Detta ökar utsläppseffekterna från luftfarten med en faktor på mellan två och fyra, enligt en bedömning från FN:s mellanstatliga klimatpanel (IPCC). I bedömningen ingår inte ytterligare påverkan genom bildning av cirrusmoln.

Turism och kulturminnen

- AW. Enligt en undersökning av Unescos världsarvscentrum hotas vart tionde världskulturarv respektive världskulturlandskap av klimatförändringarna.

- AX. Enligt världsturismorganisationen (UNWTO) är Europa världens viktigaste turistregion. 55 procent av alla internationella turistankomster ägde rum i Europa 2006.
- AY. Klimatförändringarna kan utlösa förändringar i turistströmmarna, som kan medföra ett betydande ekonomiskt avbräck för berörda semesterregioner.

Systemet för handel med utsläppsrätter och industriutsläppen

- AZ. Det europeiska systemet för handel med utsläppsrätter är ett unikt verktyg för att minska utsläppen och uppnå högsta möjliga effektivitet. Systemet bör vara en förebild då liknande system, som dock bör vara kompatibla med det europeiska, byggs upp.
- BA. Då nya minskningsmål för systemet med utsläppshandel fastställs måste investeringscykler (tillgängliga nya tillverkningsförfaranden, kapitalbehov, tidsaspekter) särskilt beaktas.
- BB. Grundprinciperna för mekanismen för ren utveckling (Clean Development Mechanism, CDM) och det gemensamma genomförandet (Joint Implementation, JI) – det vill säga spridningen av modern, effektiv teknik – måste främjas.
- BC. Med reglerbara varvtal och optimerade motorkomponenter kan energiförbrukningen för industriella elmotorer och drivaggregat behovsanpassas och minskas betydligt.

Avskiljning och lagring av koldioxid (CCS)

- BD. CCS används redan i begränsad omfattning på olika områden, exempelvis vid olje- och gasutvinning. Som storskalig klimatteknik befinner sig CCS fortfarande i sin linda.
- BE. Hittills överväger kostnads- och riskmomenten framför de ekonomiska fördelarna. Trots att den modernaste tekniken används har kraftverk med CCS-teknik en sämre verkningsgrad.
- BF. Tekniken för att avskilja och lagra koldioxid (CCS) kan fungera som en bro på vägen mot ett energisystem utan utsläpp av koldioxid. CCS kan bidra till att lösa problemen genom att minska kraftverkens koldioxidutsläpp, och utgöra ett komplement under utbyggnaden av förnybara energikällor. CCS är emellertid en åtgärd på avstånd från utsläppskällan.

Jordbruk och boskapsskötsel

- BG. Förändrade jordbruksmetoder, EG:s miljölagstiftning och de senaste strukturreformerna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken syftar alla till att uppnå hållbarhet. De förbättrar resursutnyttjandet och minskar därmed indirekt utsläppen.
- BH. Det saknas specifika klimatmål i jordbruket, exempelvis bindande minskningsmål för metan och lustgas. Det saknas likaledes incitamentsystem för att utnyttja befintliga potentialer för utsläppsminskning.
- BI. Att stora jordbruksarealer används för att odla djurfoder bidrar starkt till jordbrukets totala utsläpp av växthusgaser.

- BJ. Naturnära boskapshållning bidrar till att genom minskad energiförbrukning och minskade utsläpp vårda landskapet och bevara betesmarker, vilket gagnar miljön i hög grad.
- BK. Boskapsbeståndet måste anpassas till de arealer som är tillgängliga. Hållbara betesmetoder kan bidra till att förhindra erosion av betesmarker.

Skog

- BL. Skogen är mycket värdefull för biosfären och spelar i många sammanhang en viktig roll för det globala ekosystemet. Ändå prissätts inte skogen korrekt på marknaden.
- BM. Över 30 procent av världens landområden täcks av skog. I skogen finns över två tredjedelar av alla jordens arter, och skogen tar upp omkring 30 procent av de årliga utsläppen av växthusgaser.
- BN. Skogen spelar en viktig roll för att dämpa klimatförändringarna, men klimatförändringarna påverkar minst en tredjedel av skogsbeståndet i världen.
- BO. Skogsförstörelsen problematik hänger främst samman med socioekonomiska faktorer som fattigdom och underutveckling, svaga politiska institutioner, rättsstatliga brister samt orättvisa egendomsförhållanden och korruption.

Markvård

- BP. Marken i Europa skadas oåterkalleligt i snabbare takt än någonsin. Klimatförändringarna förvärrar dessa skador.
- BQ. När markområden med permafrost töar upp förändras marken på norra halvklotet, samtidigt som stora mängder metan frigörs till atmosfären.

Vattenhushållning

- BR. Tillgången till vattenresurser, dricksvattenförsörjningen, vattenförbrukningen och hanteringen av avloppsvatten är starkt beroende av de ekonomiska och sociala förhållanden som råder.
- BS. Klimatförändringarna förstärker de regionala skillnader i tillgången till vattenresurser som redan finns i Europa.

Fiske

- BT. Fisk och skaldjur är viktiga näringskällor. Havet är jordens största kollager och utgör en källa till biomassa och råvaror.
- BU. Havets näringsresurser utnyttjas redan maximalt.

Avfalls- och resurshantering

- BV. Trots alla ansträngningar fortsätter tyvärr mängden avfall att öka.

BW. EU:s avfallslagstiftning bidrar redan i dag till att minska nettoutsläppen av växthusgaser från avfallssektorn, även om potentialen inte utnyttjas helt och hållet.

Anpassningsåtgärder

BX. Anpassningsåtgärder av olika slag utgör en försäkring för framtiden, som dämpar skadorna från historiska utsläpp av växthusgaser och den temperaturökning som detta har orsakat.

BY. En renodlad kostnads- och intäktsanalys räcker inte för att säkerställa att samtliga befolkningsgrupper omfattas av ett minimiskydd vid utvecklingen av anpassningsåtgärder.

BZ. Enligt Millennium Ecosystem Assessment hotar förbrukningen av naturresurser två tredjedelar av alla ekosystem. Den gör oss mer sårbara då klimatet förändras och ökar därmed också pressen på oss att snarast utveckla anpassningsåtgärder.

Hälsa

CA. Vissa skador på människors hälsa som orsakas av klimatförändringarna kan begränsas genom att utveckla och stärka hälso- och sjukvårdssystemen och vidta lämpliga förebyggande åtgärder.

Tillväxt och sysselsättning

CB. De klimatpolitiska mål som beslutades vid toppmötet våren 2007 går att uppnå såväl tekniskt som ekonomiskt, och erbjuder unika affärsmöjligheter för tusentals företag i Europa.

CC. Många företag underskattar ännu hur stora klimatförändringarnas möjligheter och risker faktiskt är.

CD. Engagemang för klimatet går att förena med långsiktig ekonomisk tillväxt och välfärd.

CE. Omfördelningen av arbetsplatser kommer snarare att ske inom vissa branscher än mellan olika branscher.

Främjande av framtidsteknik

CF. Handeln med utsläppsrätter är en viktig del av EU:s klimatprogram, som gör det möjligt att förbättra effektiviteten och därigenom minska utsläppen av växthusgaser.

CG. Effektivitetsförbättringar räcker inte för att starta en teknisk revolution. De gagnar troligen enbart tekniker och förfaranden som redan är färdigutvecklade och mogna för marknaden.

CH. Effektivitetsförbättringar gör det inte billigare att utveckla helt ny och därmed dyr teknik, eller att uppnå penetration av marknaden för redan färdigutvecklad teknik. Ändå är sådan teknik en förutsättning för att det ska gå att uppfylla de långsiktiga klimatmålen.

- CI. Energisystem med koldioxidutsläpp har fört oss till vägs ände. Handel med utsläppsrätter räcker inte för att leda oss därifrån och starta en revolution på bred front för tekniker med begränsade koldioxidutsläpp.

Intelligenta datorsystem, informations- och kommunikationsteknik

- CJ. IKT-sektorn svarar för närvarande för 2 procent av de globala utsläppen av koldioxid. Branschen skulle emellertid inte bara kunna sänka sina egna koldioxidutsläpp, utan också utveckla innovativa och energisnåla tillämpningar av betydelse för hela samhällsekonomin.

Finansiering och budget

- CK. EU:s nuvarande budget är otillräcklig för att uppnå klimatmålen. Att bekämpa klimatförändringarna är en politisk prioritering som inte har erhållit motsvarande anslag i budgeten.
- CL. I nästa budgetram bör medel anslås för att bekämpa klimatförändringarna och bygga upp en anpassningspolitik på EU-nivå. Syftet är att EU ska kunna förfoga över en adekvat "klimatbudget" under nästa budgetperiod, efter 2013.

Utbildning och information

- CM. De ekonomiska och samhällspolitiska åtgärder som måste vidtas för att bekämpa klimatförändringarna kommer att bli startskottet för ett kulturskifte som förändrar inrotade vanor och livsstilar. Hållbar konsumtion och råvaruförbrukning går bara att införa i alla delar av samhället om människor tänker om och ändrar sitt beteende. För att detta ska lyckas måste nya konsumtionsmönster och livsstilar utvecklas.
- CN. Klimatförändringarna kommer att utlösa en teknisk moderniseringsvåg. Vi kan endast dra nytta av denna ekonomiska möjlighet om vi ser till att det finns tillräckligt kvalificerad arbetskraft på arbetsmarknaden.
- CO. Opinionsundersökningen Eurobarometer special 300 visar klart att flertalet tillfrågade européer ser klimatförändringarna som ett mycket allvarligt problem. Men många klagar på bristfällig information, och individuella insatser för att motverka klimatförändringarna stannar i allmänhet vid enkla åtgärder som sopsortering eller minskad energi- och vattenförbrukning, som inte kräver några större förändringar av vardagsbeteendet.
- CP. Människor är tillräckligt välinformerade för att kunna ifrågasätta sina egna rörlighetsvanor, exempelvis i valet mellan den egna personbilen och alternativa sätt att förflytta sig (promenad, cykling eller kollektivtrafik).
- CQ. EU:s klimatmål och lagstiftning om detta hjälper lokala och kommunala beslutsfattare att höja livskvaliteten i många städer i Europeiska unionen. Lokala initiativ i storstadsområden ger ett avgörande bidrag till att minska Europeiska unionens koldioxidutsläpp.

- CR. Det är inte enbart detaljhandelns uppgift att förändra kundernas köpbeteende. Näringslivet i stort kan vara en förebild genom att verka för hållbarhet och resurssnålhet i sina affärsmodeller och tillverkningsförfaranden. Medarbetarna får då en viktig roll för att sprida kunskap om hur man uppträder så att det gagnar klimatet.
- CS. Det saknas i stor utsträckning konsumentinformation om jordbruksprodukters klimatpåverkan. Med riktade informationskampanjer går det dock att påverka konsumenternas köpbeteende. På detta sätt går det även att uppnå hälsopolitiska mål.

2050 – Framtiden börjar i dag

- CT. Världens befolknings resursbehov överstiger redan i dag jordens naturliga återbildningsförmåga med en fjärdedel. Härigenom berövas framtida generationer sitt uppehälle.
- CU. Framtidens produktionsförfaranden och konsumtionsmönster påverkas av att vi i dag visar framsynthet och politiskt ledarskap i våra politiska beslut. Det går dock inte att övergå till en hållbarare livsstil utan hjälp från näringsliv, forskning, medier, det organiserade civila samhället och medborgarna själva.
- CV. Klimatförändringarna är ett globalt miljöproblem vars orsaker är strukturella.

Politiska riktlinjer

1. Europaparlamentet betonar att det är ytterst angeläget att horisontellt integrera klimatförändringarna som en ny yttre faktor i samtliga områden och politikområden, och att i EG-lagstiftningen beakta den globala uppvärmningens orsaker och följder.
2. Europaparlamentet påminner särskilt om de mål som behöver fastställas för att bekämpa klimatförändringarna. Parlamentet önskar ett tydligt mål på medellång sikt i form av en minskning av utsläppen av växthusgaser med 20 till 30 procent fram till 2020, samt ett långsiktigt minskningsmål om 50 till 80 procent fram till 2050. Härigenom kan ökningen av den globala genomsnittstemperaturen med 50 procents sannolikhet begränsas till 2 grader Celsius jämfört med de förindustriella nivåerna.
3. Europaparlamentet framhåller att parlamentet, för att bekämpa klimatförändringarna, upprepade gånger har föreslagit politiska åtgärder och samarbete såväl internationellt som på EU-nivå mellan medlemsstaterna.
4. Europaparlamentet anser att Europeiska unionen måste spela en ledande roll i de internationella COP- och MOP-förhandlingarna inom ramen för UNFCCC, men även i andra internationella sammanhang. Parlamentet hänvisar också till att det är ytterst angeläget att EU och dess medlemsstater uppfyller Kyotoprotokollet för att bli trovärdiga i sin ledarroll.
5. Europaparlamentet instämmer i att utveckling, tillämpning och export av modern miljöteknik bidrar till att uppfylla Lissabonstrategin, EU:s Koytomål och andra klimatmål, och att härigenom såväl miljö- som tillväxtmål förverkligas.

6. Europaparlamentet betonar vikten av att till att börja med uppnå dramatiska effektivitetsförbättringar på alla områden i vardagslivet, och samtidigt inleda en övergång till hållbara, medvetet resurssnåla produktions- och konsumtionsmönster med förnybara energikällor som grund.
7. Europaparlamentet framhåller i detta sammanhang att Europeiska unionens budget och nuvarande och framtida finansieringsinstrument måste utvärderas med avseende på hur förenliga de är med EU:s klimatpolitik, och vid behov anpassas till denna.
8. Europaparlamentet påpekar att en framgångsrik politik för forskning och utveckling endast kan genomföras om ny teknik kan tillämpas praktiskt genom att det finns en tryggad tillgång till marknaden.

Internationella aspekter: Utrikespolitik med klimathänsyn och den internationella handeln efter 2012

9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och rådets nästkommande ordförandeskap att visa ledarskap i de internationella förhandlingarna om ett avtal för tiden efter 2012 och att nå en uppgörelse senast 2009, så att nästa klimatavtal kan ratificeras i god tid och det inte uppstår en lucka mellan avtalsperioderna.
10. Europaparlamentet framhåller att det nya klimatavtalet under FN:s överinseende bör bygga på principen ”gemensamt men olika ansvar”. Industrieländerna bör klart bidra till att minska utsläppen, medan utvecklingsländerna bör åta sig att inom ramen för sina möjligheter genomföra åtgärder som gagnar klimatet.
11. Europaparlamentet understryker att avtalet om tiden efter 2012 bör bli förenligt med andra mål i FN:s och EU:s internationella politiska dagordning, exempelvis bibehållandet av biologisk mångfald, millennieutvecklingsmålen och säkerhetsfrågor, så att politiska synergier kan utnyttjas.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införliva kraven på utsläppsminskning och anpassningsåtgärder som föranleds av klimatförändringarna i sina program för utvecklingsbistånd, respektive att under förhandlingar om beslut i internationella biståndsorgan framhålla nödvändigheten av detta. Därvid bör även det privata näringslivet och offentliga organ i berörda länder och regioner medverka genom partnerskap.
13. Europaparlamentet ställer sig bakom rekommendationerna från den höge representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och kommissionen beträffande ”klimatförändringar och internationell säkerhet”. Parlamentet framhåller att EU behöver bygga upp en multilateral, förebyggande klimatdiplomati för att ge klimatpolitiska aspekter en ökad vikt vid utformningen av sina internationella kontakter, jämte andra internationellt betydelsefulla faktorer som befolkningstillväxt, migration som orsakas av klimatförändringarna, urbanisering, energibehov, stigande energipriser samt vatten- och livsmedelsbrist.
14. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att inom ramen för den europeiska säkerhetsstrategin (ESS) och den europeiska säkerhets- och försvarspolitik

undersöka följderna av klimatförändringarna och de naturkatastrofer som följer av dessa för civilskyddet och den mänskliga säkerheten.

15. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att ingå klimatpartnerskap med mälländer, som gör det möjligt att undanröja hinder för en framgångsrik tekniköverföring och utarbeta skraddarsydd lösningar som tar hänsyn till frågor som skydd av immateriell äganderätt, teknisk utvecklingsnivå, institutionell stabilitet och befintliga personal- och budgetresurser i mällandet.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inom WTO:s förhandlingsrundor och förfarandet för perioden efter 2012 anta handelspolitiska och miljöpolitiska förhandlingsstrategier som anpassats till varandra, för att på ett trovärdigt sätt förmedla EU:s klimatskyddsmål och de instrument som har utvecklats för dem till förhandlingspartnerna, undanröja betänkligheter kring handelshinder eller andra olägenheter i handelsförbindelser med tredjeländer utan bindande klimatskyddsmål och förverkliga principen om ömsesidighet i enlighet med det globala klimatskyddet.
17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, de tjänstgörande ordförandeländerna och medlemsstaterna att på bilateral nivå under förhandlingarna om avtalet för perioden efter 2012 inta en medlarroll mellan industriländerna, G5 och utvecklingsländerna, för att uppnå en balans mellan intressena och se till att klimatskyddsförhandlingarna får goda resultat med beaktande av alla stora producenter av växthusgaser.

Energi

18. Europaparlamentet understryker att EU behöver en framtidsinriktad strategisk energipolitik och energiutrikespolitik för att kunna garantera en hög energiförsörjningstrygghet i enlighet med riktlinjerna för hållbarhet, resurseffektivitet och klimatneutralitet, och att även frågor kring transport och lagring av energi under den sammanfattande beteckningen energiinfrastruktur måste besvaras vid sidan av frågan om energitillgång.
19. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att se till att det finns en politiskt reglerad och företagsledd övergångsfas i energimixen, som genom aktivt stöd av den offentliga makten i medlemsstaterna och på EU-nivå gör att användningen av fossila bränslen steg för steg kompletteras och senare ersätts av förnybara energikällor.
20. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att med hjälp av avskrivningssystem och mekanismer med skatteincitament motivera elleverantörer till nödvändiga moderniseringar i kraftverk som eldas med fossila bränslen, för att på så sätt avsevärt öka effektiviteten inom den konventionella elproduktionen.
21. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att trygga nättillträdet för energi och el som produceras utanför elnätet, undanröja hinder för marknadstillträde för innovativa elleverantörer inom sektorn förnybara energikällor och påskynda utbyggnaden av lokal kraftvärme och anpassa den efter mål på medellång sikt.
22. Europaparlamentet föreslår att solenergipartnerskap med tredjeländer runt Medelhavet ska ingå i EU:s energiutrikespolitik och utgöra en grundval för väteproduktion och på så

sätt vara inkörsporten till en vätebaserad produktion med låga koldioxidutsläpp.

23. Europaparlamentet anser att man inom politik och näringsliv ska investera i infrastruktur, nät och ledningar för utvinning av solenergi för väteproduktion, för att inom ramen för energipartnerskapen kunna erbjuda tredjeländer uppbyggnadsprogram för de institutioner, infrastrukturer och utbildningsprogram för lokal fackpersonal som krävs samt nättillträde för egen förbrukning.
24. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i enlighet med lokala eller regionala möjligheter ytterligare utöka andelen vindkraft, som genom intensivt stöd redan har blivit en etablerad energiutvinningsform, och andelen vattenkraft och jordvärme i energimixen samt även med hjälp av europeiska forskningsinitiativ och samordning genom expertnätverk fortsatt utnyttja tillgänglig utvecklingspotential.
25. Europaparlamentet understryker den betydande potential som användning av biomassa har för energiproduktion som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser, och kräver en EU-strategi för att använda biomassa till uppvärmning och kylning.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en omfattande analys av alla utsläpp som uppstår under bioenergins sammanlagda livscykel, för att man ska kunna bedöma biomassans roll i framtidens energiutvinning, och samtidigt bör man även undersöka vilka möjligheter det finns att förbättra biomassans energivärde genom förädling eller användning av bioteknik, både när det gäller för- och nackdelar och utan att resultatet är givet på förhand.
27. Europaparlamentet anser att man inom ramen för en framtida energipolitik för att minska koldioxidutsläppen även ska undersöka kärnkraftens möjliga bidrag till en framtida energimix och i samband med detta inte bara se möjligheten att undvika koldioxidutsläpp som central vid bedömningen, utan även sätta andra punkter som investeringsbehov, försörjningstrygghet av uran, anläggningsverksamhet, tekniska och internationella säkerhetsfrågor och den obesvarade frågan om slutförvaring av avfallet i relation till förnybara energikällor.
28. Europaparlamentet anser att utforskningen av huruvida kärnfusion är tekniskt genomförbart i forskningsreaktorn ITER är ett första steg mot målet att kommersiellt kunna använda denna energiform och betonar att förutsättningarna för att målet ska kunna uppnås i hög grad avgörs av att den långsiktiga forskningsfinansieringen är tryggad och att en ökning av tillgängliga medel tas i beaktande för att kunna genomföra projektet snabbare.

Biobränslen

29. Europaparlamentet konstaterar att produktionen av biobränsle delvis är orsak till de högre livsmedelspriserna, men att ett avstående från biobränslen varken skulle lösa problemet med svält i världen eller besvara frågan om miljövänlig rörlighet.
30. Europaparlamentet föreslår att kommissionen ska tänka över konceptet med en fastlagd kvot för biobränsle och i stället utarbeta flexibla scenarier där även hänsyn tas till jordbrukets ökande behov av odlingsareal i världen för livsmedel och foder och frågan

om nödvändig import av biobränsle till EU för att kunna möta framtidens krav på individuell rörlighet och transport av varor.

31. Europaparlamentet anser att utvecklingsländernas delaktighet när det gäller en långsiktig strategi för utveckling och produktion av biobränsle är absolut nödvändig för att man ska kunna undersöka den ekonomiska planeringen och lönsamheten, besvara frågan om ekologisk hållbarhet och inte minst möjliggöra social utveckling och bestående inkomstökningar.
32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att investera i forskning kring och utveckling av andra generationens biobränsle, att tillhandahålla de finansiella medel som krävs inom detta område och att förena forskning och utveckling med fastställda utvecklingsmål för odling och användning av biomassa.

Energieffektivitet

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka om målet på 20 procent energieffektivitet senast 2020 ska vara ett frivilligt mål och i förekommande fall föreslå rådet att göra detta mål till ett bindande mål.
34. Europaparlamentet efterlyser en bred informationskampanj på lokal nivå för att öka energieffektiviteten utanför elnätet, där man erbjuder värmefoton med energibesiktning för hus- och lägenhetsägare och även lägger fram finansieringsförslag till möjliga moderniseringsåtgärder efter förebild av mikrokrediter.
35. Europaparlamentet föreslår att man genom mässor, informationsdagar och seminarier ska skapa synergieffekter mellan fastighetsägare, leverantörer av finansiella tjänster, hantverkare och andra aktörer inom fastighetssektorn.
36. Europaparlamentet efterlyser en tydlig samordning inom EU för en utbyggnad av kraftvärme och integration i industrianläggningar för att kunna garantera att det vidtas lokala och regionala klimatskyddsåtgärder samtidigt som energikonsumtionens effektivitet ökar.
37. Europaparlamentet föreslår att medlemsstaterna ska stimulera till modernisering genom att minska momsen för moderniseringsåtgärder och verktyg som används i samband med dessa, anpassa fastighetsskatter efter byggnaders energieffektivitet eller utfärda energieffektivitetspass.
38. Europaparlamentet föreslår som stimulanssystem för modernisering av uthyrda eller utarrenderade fastigheter att skattesatserna på hyres- och arrendeintäkter sänks med ett belopp motsvarande investeringskostnaderna.
39. Europaparlamentet uppmanar ansvariga myndigheter och yrkesorganisationer i medlemsstaterna att förankra energieffektivitetskriteriet som ledmotiv för arkitekter och byggnadsingenjörer i samband med nybyggnation och anser samtidigt att byggrättsliga bestämmelser för energieffektivitet skulle kunna vara ett första steg mot detta mål.
40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att efter fem år anpassa bestämmelserna

för elektriska och elektroniska produkters energieffektivitet inom alla användningsområden efter marknadsutvecklingen, aktualisera befintliga märkningsprogram eller energieffektivitetsklasser för produkter och på så sätt undvika felaktig konsumentinformation.

41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga ett förbud mot standby-funktioner på nya produkter inom ramen för en revision av direktivet om ekodesign och att föreskriva obligatorisk avstängningsautomatik och obligatoriska energisparlägen även för anläggningar med stora motorer och för verktyg och maskiner som används inom industrin.

Rörlighet och logistik

42. Europaparlamentet konstaterar att den ekonomiska och sociala modellen i Europa har tidseffektivitet som första prioritet när det gäller att kunna garantera rörlighet och tillgänglighet för personer, varor och gods i stället för resurseffektivitet, och att det i framtiden krävs en kombination av båda dessa faktorer.
43. Europaparlamentet påminner de berörda aktörerna om att även transportsektorn måste uppfylla EU:s klimatmål att senast 2020 sänka koldioxidutsläppen med minst 20 procent jämfört med 1990 och att under samma period öka energieffektiviteten med 20 procent.
44. Europaparlamentet efterlyser en omfattande politisk mix av åtgärder för en hållbar transportpolitik som innefattar en fortsatt utveckling av fordonstekniken (miljöinnovation), en ökad användning av alternativa drivmedel, en intelligent transportförvaltning, förändringar när det gäller körsätt och bilanvändning samt en koldioxidskatt, som sinsemellan stödjer varandra och som skulle kunna främjas genom tydliga prioriteringar i den offentliga upphandlingen.
45. Europaparlamentet efterlyser att alla transportslag i hög grad bidrar till internalisering av sina externa kostnader.
46. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förteckning över transportsektorns utsläpp (Greening Transport Inventory), där de lagstiftningsåtgärder förtecknas som redan finns och även de som krävs för en hållbar tillväxt inom transportsektorn.
47. Europaparlamentet betonar vikten av infrastrukturprojekt inom transportsektorn, men efterlyser samtidigt att man i samband med planering, utformning och konstruktion tar hänsyn till en möjlig inverkan på klimatet i framtiden.
48. Europaparlamentet beklagar att man på många ställen knappast eller för sent har tagit sig an utmaningen att utforma en transporteffektiv och miljövänlig stadsplanering med gånggator, cykelvägar och en flexibel anslutning till kollektivtrafiken eller att en sådan stadsplanering endast har utformats till viss del.
49. Europaparlamentet uppmanar de ansvariga i EU:s städer och kommuner att erbjuda flexibla alternativ till bilanvändning som samordnas med varandra och att utöka utbudet av möjligheter till rörlighet, till exempel genom att ytterligare förbättra förbindelserna

för befintliga kollektivtrafiknät mellan städernas centrum och utkanter och att trafiktekniskt prioritera kollektivtrafiken i centrala stadsdelar genom vägtrafiklagstiftning.

50. Europaparlamentet framhäver järnvägstrafikens potential som ett energieffektivt transportslag med låga koldioxidutsläpp både när det gäller godstransportlogistik över långa sträckor och regional- och pendeltrafik på korta och medellånga sträckor.
51. Europaparlamentet välkomnar upp- och utbyggnaden av transeuropeiska nät och efterlyser att de projekt som har högsta prioritet för godstransportlogistiken och en hållbar EU-transportpolitik avslutas snarast möjligt.
52. Europaparlamentet beklagar att investeringar för utbyggnad av järnvägen har sjunkit under det senaste årtiondet, trots den transportpolitiska nödvändigheten av att godstransporten flyttas över till järnvägen.
53. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommunerna att genom prisåtgärder främja en övergång från personbil till kollektivtrafik och från vanliga vägar till järnvägar, samt att genom betydande investeringar i nödvändig infrastruktur avsevärt utöka helhetsutbudet och göra det mer lockande.
54. Europaparlamentet betonar betydelsen av intelligenta transportsystem med avseende på sammodalitet och deras inordnande i transportpolitiken på gemenskapsnivå, i medlemsstaterna, på regional och lokal nivå, eftersom de leder till högre säkerhet och bättre miljöförenlighet inom transportsektorn.
55. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater till ett nära samarbete med industrisektorn för att möjliggöra de marknadspolitiska förutsättningar som krävs för att intelligenta transportsystem – särskilt logistik- och säkerhetshanteringen (ERTMS, RIS, eCall) – ska kunna bli en del i trafikförvaltningen.
56. Europaparlamentet stöder kommissionens föresats att tillsammans med medlemsstaterna utse speciella höghastighetsvattenvägar ("motorvägar till sjöss") i syfte att göra vattenvägarna kortare och öka antalet transporter på vattenvägar i Europa.
57. Europaparlamentet stöder kommissionens förslag att ta ut hamn- och förtöjningsavgifter på grundval av fartygens avgasvärden och se till att elförsörjningen från fartyg som ligger i hamn sker från land och inte via fartygens generatorer.
58. Europaparlamentet anser att företrädare för varv och rederier i hög grad ska satsa på ny teknik som ökar effektiviteten, till exempel genom att använda höga segel, utnyttja spillvärme till elproduktion, använda effektivare motorer och bättre profiler till skrov och roder, använda mer detaljerade väderprognoser för att anpassa kursen och utnyttja möjligheten till anstrykning av skrovet för att spara in bränsle.
59. Europaparlamentet uppmanar Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) att sätta upp ett bindande sektorinternt mål för att minska utsläppen inom sjöfarten och att fastställa tekniska miniminormer för användning av modern teknik i samband med att nya fartyg byggs.

60. Europaparlamentet anser att det krävs en integrerad strategi inom luftfartssektorn som innebär att luftfartsindustrin, flygbolagen och flygplatsoperatörerna gemensamt förbinder sig till ett mål för utsläppsminskning senast 2020 utan att utsläppshandeln ifrågasätts som ett instrument för ökad effektivitet.
61. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligt EU och dess medlemsstater att fram till startskottet för utsläppshandelssystemet inom sektorn förverkliga och utvidga både det gemensamma europeiska luftrummet och SESAR-projektet (Single European Sky Air Traffic Management Research) så effektivt som möjligt och i första hand få till stånd funktionella och flexibla luftrumsblock och en på det hela taget flexibel användning av luftrummet, för att på så sätt omedelbart kunna utnyttja den potential som finns till att sänka utsläppen och flygplanens bränsleförbrukning med upp till 12 procent.
62. Europaparlamentet uppmanar tillverkare av drivsystem och motorer till transportsektorn att samverka för att kontinuerligt öka maskinernas energieffektivitet i enlighet med Euro 6-normerna men också utöver dessa, att sätta upp sektorinterna mål som syftar till att avsevärt öka energieffektiviteten och att fortsätta utforska användningen av alternativa bränslen, för att på så sätt kunna bidra till en hållbarare tillväxt i branschen.
63. Europaparlamentet uppmanar även försvarsindustrin att öka effektiviteten i sina motorer och drivsystem och att undersöka möjligheten till användning av alternativa bränslen.
64. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att senast 2010 framställa en rapport över cabotage och andra faktorer inom EU som orsakar tomkörning och effektivitetsförlust på den inre marknaden.

Turism och kulturminnen

65. Europaparlamentet uttrycker sin oro över att Europas kulturminnen och kulturlandskap är hotade på grund av extrema väderfenomen och långsiktiga klimatförändringar.
66. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att genom samordning upprätta en enhetlig förteckning på EU-nivå över de kulturminnen i Europa som är hotade på grund av klimatförändringar.
67. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och regionerna att vidta omfattande anpassningsåtgärder och förebyggande åtgärder, som att trygga vattentillförseln, förebygga skogs- och buskbränder eller förbättra kustskyddet, i klimatkänsliga säsongsbundna turistområden som saknar direkta andra alternativ, för att svara mot turismens ekonomiska betydelse och den nödvändiga infrastrukturen för arbetsplatser och inkomster och motverka den omfattande ekonomiska skadan längs värdekedjan.
68. Europaparlamentet anser att ytterligare expansion av turismbranschen i vissa regioner endast är ekonomiskt ändamålsenlig och miljömässigt försvarbar om de förväntade följderna av klimatförändringarna, som till exempel ökad brist på vatten eller snö, beaktas i den framtida utvecklingen av dessa regioner.
69. Europaparlamentet uppmanar turismbranschen att tillsammans med lokala myndigheter och ekonomiska sammanslutningar utarbeta integrerade strategier för att minska

utsläppen och förbättra energieffektiviteten inom sektorn – framför allt när det gäller transport och logi – och att planera skyddsåtgärder för turistinträttningar mot extrema väderfenomen.

System för utsläppshandel/industriutsläpp

70. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, innan djupgående mål formuleras för att minska utsläppen, dels undersöka en involvering av andra branscher i systemet för utsläppshandel alternativt en förändrad fördelning av belastningarna mellan sektorer med och utan system för utsläppshandel, dels fastställa faktiska möjligheter att minska utsläppen genom hänsyn till det bundna kol som finns i de använda råvarorna och även undersöka den särskilda situationen med företag i internationell konkurrens.
71. Europaparlamentet efterlyser att man frångår grundprincipen om hundra procentiga auktioner av utsläppsrätter och anser att en fri tilldelning upp till ett gränsvärde (riktmärke) som fastställts på grundval av den bäst tillgängliga tekniken är mer ändamålsenligt, eftersom man endast på så sätt kan garantera att en tillräcklig kapitalstock stannar inom företagen så att nödvändiga investeringar i syfte att öka effektiviteten kan göras.
72. Europaparlamentet föreslår landsspecifika kvoter i stället för ett allmänt gränsvärde för att begränsa CDM/JI-projekt och uppmanar sekretariatet för ramkonventionen om klimatförändringar att föreslå striktare kriterier för godkännande av CDM/JI inom ramen för förhandlingarna om ett avtal för perioden efter 2012.
73. Europaparlamentet föreslår att kommissionen i debatten om ökad effektivitet för elektriska drivsystem och elmotorer i industriella produkter följer ett bredare koncept och även ser teknisk potential som reglerbara hastigheter när det gäller drivenheter som ett möjligt kriterium för ekodesign.

Avskiljning och lagring av koldioxid (CCS)

74. Europaparlamentet anser att CCS-frågan ska diskuteras utan att resultatet är givet på förhand just med tanke på EU:s princip om teknikneutralitet.
75. Europaparlamentet anser att det krävs betydande finansiellt stöd till långsiktigt planerad forskning och utveckling för att utveckla nästa generations tekniker och möjliggöra ökad storskalighet.
76. Europaparlamentet anser att det internationella samarbete som syftar till att utveckla avsättningsmöjligheter för teknik utvecklad i Europa ska främjas, särskilt samarbete med nyligen industrialiserade länder som fortfarande satsar på kol som energikälla.
77. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna i UNFCCC att godkänna CCS som tekniköverföring inom ramen för mekanismen för ren utveckling i Marrakechavtalen och Kyotoprotokollet.
78. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att ta människors skepsis eller oro beträffande avskiljning och lagring av koldioxid på allvar och att inte förneka de

logistiska svårigheter som finns.

Jordbruk och djuruppfödning

79. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utan att resultatet är givet på förhand undersöka en explicit inkludering av jordbruket i en framtida integrerad EU-klimatskyddspolitik och utarbetningen av bindande mål för att minska utsläppen av växthusgaser inom denna sektor genom en utförlig undersökning av de redan befintliga möjligheterna.
80. Europaparlamentet noterar att en optimerad markförvaltning ökar humushalten i marken och att odlad areal kan stå för en betydligt högre lagring av kol i och med att bearbetningen av gröda förbättras och obrukad mark undviks.
81. Europaparlamentet anser att en optimerad praxis för lagring och spridning av mineralgödsel kan vara ett viktigt bidrag när det gäller att sänka utsläppen av lustgas, och efterlyser i detta sammanhang att användningen av organisk gödsel i stället för mineralgödsel ökas ytterligare.
82. Europaparlamentet föreslår att det genomförs ekonomiska analyser av lönsamheten för vissa regionala odlingsmetoder i samband med förändrade klimatförhållanden, för att synliggöra möjligheter till anpassning och underlätta en omställning av markförvaltningen och till anpassade jordbruksgrödor.
83. Europaparlamentet vill se att man ökar forskningen inom och utvecklingen av bioteknik på områdena odling av utsäde och växter, grön genteknik och växtskydd för att omsätta jordbrukets klimatskyddspolitik i praktiken.
84. Europaparlamentet anser att det för en miljöriktig jordbrukspraxis krävs att ny kunskap förmedlas inom markförvaltningen och att yrkesutbildningen för unga jordbrukare måste ta upp klimatförändringarnas följder eller jordbruksproduktionens betydelse för klimatet.
85. Europaparlamentet efterlyser en granskning och om så krävs en förbättring av foderransonerna inom mjölk- och köttproduktionen, för att metanbildningen i våmmen hos idisslare ska kunna sänkas utan att minska produktiviteten.
86. Europaparlamentet anser att en utbyggnad av biogasanläggningar för energiutvinning genom bearbetning av naturgödsel kan utgöra ett ekonomiskt och miljömässigt ändamålsenligt bidrag till att sänka metanutsläppen från djuruppfödningen.

Skogar

87. Europaparlamentet anser att en framtida EU-klimatpolitik måste syfta till att bevara de tropiska regnskogarna och de boreala skogar som fortfarande finns kvar såväl som vara inriktad på skogsskötsel och återbeskogning i Europa.
88. Europaparlamentet anser att ett hållbart kompensationschema bör utarbetas inom skogsbruket via UNFCCC för reella minskningar av utsläppen genom utebliven

skogsavverkning, och efterlyser att ett tydligt finansiellt incitament utarbetas för att varaktigt bevara urskogar och stora skogsytor genom ett hållbart skogsbruk, samtidigt som värdet av nyttan i betydligt högre grad ska bedömas efter de ”ekologiska tjänster” och sociala funktioner som uppnås totalt sett.

89. Europaparlamentet anser att ett kompensationschema i viss grad bör innehålla CDM-projekt. Parlamentet efterlyser att det inom ramen för en global koldioxidmarknad ges ekonomiska incitament framför allt till de länder som fortfarande har stora naturliga skogsområden så att de också bevarar skogarnas kommersiella värde, och föreslår en undersökning av om det i detta sammanhang är ändamålsenligt att enbart inrikta sig på de tropiska regnskogarna.
90. Europaparlamentet uppmanar EU att tillsammans med världssamfundet upprätta satellitövervakningssystem och nödvändig infrastruktur för ett hållbart skydd av framför allt de tropiska skogarna, och föreslår att en global fond inrättas under överinseende av Världsbanken för upprättandet av sådana övervakningssystem.
91. Europaparlamentet anser att de globala övervakningssystemen för att skydda skogarna bara kan bli framgångsrika om det parallellt skapas och upprätthålls varaktiga och nödvändiga institutionella förutsättningar och förvaltningstekniska organ med kvalificerad personal .
92. Europaparlamentet noterar i det här sammanhanget även nödvändigheten av att med hjälp av övervakningsprogram tidigt upptäcka eventuella skadedjursangrepp i Europas skogar och kunna vidta lämpliga motåtgärder för att skydda skogen.
93. Europaparlamentet anser att medlemsstaternas nationella skogsinventeringar är en viktig informationskälla för att man ska kunna analysera det allmänna tillståndet för skogarna i Europa och deras roll som kolsänka, och uppmanar kommissionen att påskynda förloppet med att ta fram och utvärdera de insamlade uppgifterna genom medlemsstaterna.

Markskydd

94. Europaparlamentet rekommenderar att det vetenskapliga arbetet med och tillståndsovervakningen av mark byggs ut, för att man i tid ska kunna motverka erosion och förlust av odlingsbar mark.
95. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utforma en politik för markskydd genom lämpliga markbearbetningsmetoder som tar hänsyn till betydelsen av organiska ämnen i marken för markbördigheten, den vattenhållande förmågan och förmågan att fungera som kollager.
96. Europaparlamentet påpekar i detta sammanhang betydelsen av den ekosystembaserade strategin för att undvika och motverka jorderosion, stäppbildning eller ökenbildning, invasion av främmande arter och bränder.

Förvaltning av vattenresurser

97. Europaparlamentet anser att en strategisk planering och en integrerad förvaltning av vattenresurser som utgår från det befintliga och framtida vattenbehovet är nyckeln till en framgångsrik hantering av klimatförändringarnas inverkan på tillgängliga vattenresurser.
98. Europaparlamentet anser att en integrerad förvaltning av vattenresurser bör innehålla strategier för rationalisering och begränsning av vattenförbrukningen och även besvara både frågor om potentiell insamling och lagring av regnvatten i naturliga och konstgjorda reservoarer och om torkans risker och följder.
99. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överta en viktig gränsöverskridande samordningsroll inom förvaltningen av vattenresurser, särskilt genom nätverksbildning och forskningsfinansiering av innovativ teknik för avsaltning av havsvatten, nya bevattningssystem och jordbrukets och städernas vattenförbrukning, och även för att främja pilotprojekt som syftar till att mildra skador på grund av torka och översvämning.

Fiske

100. Europaparlamentet understryker att nuvarande fiskemetoder ytterligare försvagar fiskbeståndens och havsorganismernas motståndskraft mot klimatförändringarna.
101. Europaparlamentet understryker att det krävs en omfattande marin planeringsram (vilket föreskrevs i direktivet om en marin strategi) för att säkra en bättre och hållbarare förvaltning av de marina områdena och resurserna, och varnar för att EU:s marina skyddsområden annars kan förvandlas till de sista oaserna av biologisk mångfald i ett annars sterilt och tomt hav.
102. Europaparlamentet välkomnar kommissionens beslut att förbättra fiskbeståndens och hela det marina ekosystemets motståndskraft genom en anpassning av fångstkvoter för det industriella fisket efter hållbarhetskriterier.
103. Europaparlamentet anser att miljöförändringar som orsakats av klimatförändringarna kan medföra att vattenbruk måste omlokaliseras, vilket innebär ekonomiska nackdelar för respektive ort. Parlamentet varnar dessutom för en negativ inverkan på de berörda ekosystemen vid en eventuell omlokalisering av vattenbruk och efterlyser i detta sammanhang obligatoriska konsekvensanalyser.

Avfallshantering och resursförvaltning

104. Europaparlamentet ser avfallshierarkin som ett ledmotiv i EU:s avfallspolitik, men påpekar att en strikt användning av hierarkin inte nödvändigtvis är ändamålsenlig från klimatskyddssynpunkt.
105. Europaparlamentet konstaterar att den bästa möjligheten att åstadkomma direkta utsläppsminskningar från avfallsinsamlingen inom sektorn är att undvika avfall – till exempel genom minskad användning av förpackningar.

106. Europaparlamentet betonar att en biologisk försortering och materialåtervinning i hög grad bidrar till att direkta utsläpp från soptippar kan undvikas.
107. Europaparlamentet anser att det är ändamålsenligt att undvika avfallstransporter över långa sträckor för att begränsa de direkta utsläppen från avfallssektorn, att gränsöverskridande avfallstransporter inom EU därför ska begränsas till regionala områden och att exporten av återvinningsbart material till länder utanför EU ska stoppas för att undvika ”export av utsläpp” och kunna behålla värdefulla råvaror inom EU.
108. Europaparlamentet anser att medlemsstaterna på medellång sikt efter en utfasning bör helt avstå från deponering av osorterat hushållsavfall, eftersom ett bättre utnyttjande av befintliga återvinningssystem eller uppbyggnad av helt nya system förbättrar avfallshanteringen i dess helhet och utnyttjar den potential till minskning av växthusgaser som finns i samband med nuvarande teknik, och efterlyser i detta sammanhang en obligatorisk avskiljning av metan för värmeproduktion på befintliga deponier.
109. Europaparlamentet anser att energiutvinning genom försorterat avfall med anslutande kraftvärme under strikta utsläppskontroller kan vara en möjlighet till energiåtervinning med hög verkningsgrad som tillförlitligt kan användas för att minska indirekta utsläpp av växthusgaser och ersätta fossila bränslen.
110. Europaparlamentet anser mot bakgrund av förhandlingarna om ett avtal för perioden efter 2012 och en involvering av tredjeländer att den systematiska överföringen av EU-standarder för avfallshandling kan vara en möjlighet att förena utvecklingspolitiska mål – som till exempel bättre skydd av människors hälsa och av miljön – med nya ekonomiska möjligheter och göra den till ett positivt bidrag till det globala klimatskyddet.
111. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka avfallssektorns involvering i utsläppshandeln och om den är förenlig med CDM-projekt.

Anpassningsåtgärder

112. Europaparlamentet påminner om sina uppmaningar i sin ovan nämnda resolution om kommissionens grönbok om anpassning till klimatförändringar i Europa – tänkbara EU-åtgärder, och väntar på resultaten från det offentliga samråd som kommissionen utlovat till slutet av 2008.
113. Europaparlamentet betonar i detta sammanhang återigen att man måste ta vederbörliga hänsyn till subsidiaritetsprincipen, eftersom de regionala och lokala myndigheterna i Europa bättre kommer att kunna ge politiska svar på sina egna erfarenheter med klimatförändringarnas följder.
114. Europaparlamentet understryker på nytt nödvändigheten av samstämmighet och enhetlig samordning när det gäller anpassningsåtgärder på EU-nivå och av att man undersöker eventuella synergier. Parlamentet utprepar sitt krav på EU-ramar för planering av anpassningsåtgärder.

Hälsa

115. Europaparlamentet betonar EU:s samordningsroll, särskilt när det gäller att upprätta system för tidig varning för värmeböljor, långa frostperioder och översvämningar, och att förbättra en systematisk insamling av hälso-, sjukdoms-, väder- och miljöuppgifter.
116. Europaparlamentet framhäver en förstärkt katastrofberedskap, offentlig hälsovård och beredskap vid nödlägen, hälsofrämjande åtgärder inom alla sektorer och åtgärder som syftar till att öka kunskapen, till exempel upplysning om nya hälsofrågor, varningar och information om exponeringsförebyggande som möjliga åtgärder.

Tillväxt och sysselsättning

117. Europaparlamentet anser att Europa i den globala kapplöpningen om en utsläppsnål ekonomi har ett utmärkt utgångsläge och bör utnyttja denna situation för att utarbeta en innovationssatsning i fullständig förenlighet med Lissabonstrategin som skapar nya och konkurrenskraftiga företag och arbetsplatser inom området ren teknik.
118. Europaparlamentet varnar för att låta de ekonomiska chanser som klimatförändringarna, och de politiska åtgärderna för att motverka dem, innebär gå till spillo på grund av svartmåleri och för att man ska förlora den globala konkurrensen om effektivitet, innovationer, råvaror, framtidsteknik och marknader.
119. Europaparlamentet anser att tillväxt- och sysselsättningspotentialen endast kan utnyttjas till fullo om man samtidigt möjliggör marknadstillträden och undanröjer byråkratiska hinder så att den teknik som finns tillgänglig också kan användas.
120. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att granska nuvarande bestämmelser med avseende på deras förenlighet med klimatpolitiska mål och utveckla incitamentmekanismer som underlättar övergången till ett samhälle med låga koldioxidutsläpp.
121. Europaparlamentet uppmanar arbetsmarknadsparterna i medlemsstaterna att utarbeta gemensamma ekonomiska strategier för respektive sektor för att kunna fastställa den potential som finns och strategiskt ta vara på den.

Främjande av framtidsteknik

122. Europaparlamentet anser att en kombinerad satsning på sänkta utsläpp och en därav oberoende process för teknisk förnyelse ska påbörjas och utformas inom ramen för EU:s integrerade klimatpolitik för att trygga resurserna för kommande generationer.
123. Europaparlamentet föreslår att man inom EU:s integrerade klimatpolitik ska utarbeta förslag till grundläggande incitamentmekanismer och stimulansåtgärder, så att den nödvändiga tekniska förnyelsen kan inledas, de löpande kostnaderna för dyr men ny teknik kan sänkas och framtida strängare mål för att minska utsläppen kan formuleras och uppnås.
124. Europaparlamentet föreslår parallella åtgärder för detta ändamål, som delaktighet av

ekonomer, ingenjörer och den privata sektorn i ett institutionaliserat och parallellt förfarande ”Kyoto-plus”, jämförbart med den framgångsrika metoden som tillämpades i Montreal-protokollet för att skydda ozonskiktet.

125. Europaparlamentet efterlyser att medlemsstaterna inrättar en klimatfond eller motsvarande fond på EU-nivå som finansieras genom auktionsinkomster från utsläppshandelssystemet, och ser därigenom en möjlighet att bygga upp en kapitalstock som kan finansiera en framtida klimatpolitik, vars enskilda åtgärder och nödvändiga investeringar endast kan planeras under vissa villkor i dagsläget.
126. Europaparlamentet föreslår att denna kapitalstock ska användas på kapitalmarknaden för att möjliggöra ett återflöde till de ekonomiska aktörerna och en (åter)investering i framtidsteknik, och i stället för att lagstifta om det på så sätt överlåta beslutet till marknaden om vilken teknik som ska användas i framtiden för att de medel- och långfristiga klimatskydds målen ska kunna uppnås.
127. Europaparlamentet understryker betydelsen av det sjunde forskningsprogrammet för utveckling av rena energiformer och uppmanar rådet och kommissionen att uppmuntra till en sådan prioritering även i kommande forskningsprogram.

Intelligenta datorsystem och informations- och kommunikationsteknik

128. Europaparlamentet föreslår att kommande ordförandeländer inom ramen för sina ordförandeskap prioriterar framtidstemat informations- och kommunikationsteknik och dess betydelse när det gäller att motverka klimatförändringarna och anpassa sig till den.
129. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att i samarbete med industrin, konsumenterna, myndigheterna, högskolorna och forskningsinrättningarna främja provning, validering, införande och ytterligare spridning av dator- och IKT-stödda metoder för att förbättra energieffektiviteten, framför allt genom förbättrade elnät, energioptimerade byggnader och intelligentare belysning.

Finansiering och budgetfrågor

130. Europaparlamentet anser att EU bör engagera sig finanspolitiskt både inom kärnområdena främjande och utveckling av teknik för att bekämpa klimatförändringarna och utvecklingsstöd i klimatfrågor och när det gäller att stödja gränsöverskridande anpassningsåtgärder, ökad effektivitet och hjälp i katastroflägen i enlighet med gemenskapens solidaritetsprincip.
131. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att upprätta en förteckning över alla befintliga finansieringsinstrument och deras betydelse för EU:s klimatskydds mål, och på grundval av denna ”miljörevision” utarbeta förslag till nästa budgettram så att budgetposterna i budgeten kan anpassas till de nödvändiga behoven inom klimatpolitiken.
132. Europaparlamentet uppmanar rådet att sätta sig in i problematiken med outnyttjade öronmärkta medel i EU-budgeten, för att om möjligt låta dessa gå till klimatpolitiska ändamål.

133. Europaparlamentet föreslår i egenskap av budgetmyndighet att det tillsammans med rådet i nästa budgetplan ska ge högsta prioritet åt klimatförändringarna och åtgärder för att motverka dem.

Utbildning och ökad kunskap

134. Europaparlamentet uppmanar de ansvariga myndigheterna i medlemsstaterna att utarbeta nya arbetsbeskrivningar och såväl anpassa de praktiska yrkesutbildningarna som yrkesskolorna och utbildningarna vid yrkeshögskolor och universitet efter de sysselsättnings specifika utmaningar som den ekonomiska strukturförändringen innebär och som går allt snabbare i takt med klimatförändringarna och dess följder.
135. Europaparlamentet anser att det är angeläget och nödvändigt att ytterligare öka befolkningens kunskap om energibesparingar, energieffektivitet och användning av förnybara energikällor i vardagen och efterlyser därför allmänna och enkla effektivitetsstandarder inom alla de områden som vardagslivet inbegriper.
136. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att gemensamt med elleverantörerna inleda en dialog med folk för att övertyga den allmänna opinionen om den energi- och klimatpolitiska nödvändigheten av ökad effektivitet genom moderna kraftverk som eldas med fossila bränslen, och även diskutera avskiljning och lagring av koldioxid (CCS).
137. Europaparlamentet hänvisar till framgångsrika projekt som en ”bilfri dag” inom ramen för Europeiska mobilitetsveckan och betonar nödvändigheten av att leda in medborgarna på nya tankebanor när det gäller deras rörlighet i städerna, i syfte att fråga efter förutsättningarna för deras beteende som trafikanter i de egna städerna och inte begränsa begreppet ”individuell mobilitet” enbart till användning av en egen personbil, utan utvidga det till att omfatta alla sätt att ta sig fram individuellt på i städer och tätbefolkade områden: till fots, med cykel, genom bilpooler och samåkning, med taxi och kollektivtrafik.
138. Europaparlamentet välkomnar att världens största städer har gått samman i C40, framför allt för att utbyta exempel på lyckade lokala lösningar för att minska utsläppen av växthusgaser på global nivå och lära av varandra.
139. Europaparlamentet betonar särskilt att det är nödvändigt att informera och rådgöra med lokalbefolkningen och göra denna delaktig i beslutsprocessen. Företrädare för stadskärnor och storstadsområden uppmanas att ställa upp specifika mål för att minska utsläppen och genomföra dessa via lokala innovativa finansieringsprogram.
140. Europaparlamentet föreslår att lokala och regionala myndigheter, län, stadsdelar eller kommuner, men framför allt offentliga institutioner, skolor eller barn- och ungdomsomsorgsinrättningar ska genomföra ”energibesparingstävlingar” för att öka allmänhetens kunskap om hur de kan spara energi och göra medborgarna mer delaktiga och bättre informerade.
141. Europaparlamentet föreslår att kommissionen ska utlysa ett europeiskt år för effektivt utnyttjande av resurser, så att man på alla politikområden ökar medborgarnas kunskap

om effektivt resursutnyttjande, och ta klimatförändringarna som utgångspunkt för en intensiv debatt om tillgången på och förvaltningen av resurser.

142. Europaparlamentet anser att EU måste öka medborgarnas kunskap om att tillgången på tillräckliga mängder dricksvatten inte är någon självklarhet.
143. Europaparlamentet anser att reklam och produktinformation är viktiga instrument för att öka konsumenternas kunskap om en konsumtionsvaras miljökostnader och förändra konsumtionsvanorna. Parlamentet varnar emellertid för så kallad grönmalning (*greenwashing*) och uppmanar de nationella och europeiska industriförbunden att utarbeta reklamriktlinjer för respektive bransch i syfte att fördöma vilseledande reklam och felaktiga utlåtanden om produkters miljöpåverkan samt respektera befintliga europeiska reklambestämmelser.
144. Europaparlamentet anser att det är viktigt att, i dialog med medborgarna och detaljhandeln, särskilt främja regionala och säsongsbetonade produkter och att man därför bör överväga konsumentinformation om köttprodukter som uppger om det produktions sätt som har använts. På så sätt blir det lättare för konsumenterna att fatta sina beslut och det visas tydligt vilken miljöpåverkan intensiv djurhållning har.
145. Europaparlamentet anser att bristen på information till befolkningen om åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna utgör ett allvarligt problem. Parlamentet uppmanar därför EU, medlemsstaterna och regionala och kommunala myndigheter och organ att tillsammans med tidningar, radio och online-medier ta fram en Europaomfattande informationskampanj om klimatförändringarnas orsaker och effekter och de minskade resurserna. Tyngdpunkten i kampanjen bör ligga på individens möjligheter att förändra sitt vardagsbeteende samt på att på ett bättre och mer lättillgängligt sätt visa de europeiska och nationella myndigheternas arbete mot klimatförändringarna.
146. Europaparlamentet välkomnar att stora företag, inklusive anställda och medelstora underleverantörer, har tagit initiativ till företagsinterna mål för att minska utsläppen och genom offentliga kommunikationsstrategier främja hållbara produktions- och konsumtionsmönster. Parlamentet uppmanar näringslivsorganisationerna i medlemsstaterna och på EU-nivå att lyfta fram en hållbar företagspraxis som en särskild konkurrensfördel.

2050 – Framtiden börjar i dag

147. Europaparlamentet betonar att det är nödvändigt att genom långsiktiga politiska åtgärder bekämpa klimatförändringarna och deras effekter och att man konsekvent måste genomföra de strategiska beslut som ligger till grund för dessa åtgärder så att de inte underordnas kortsiktiga politiska mål.
148. Europaparlamentet betonar att vi inte får ge upp bara för att klimatförändringarna skapar komplexa problem. Vi måste reagera med visionär vilja och ledarkvaliteter inom politik, ekonomi och samhälle på de ekonomiska, miljömässiga och sociala utmaningar som den energi- och klimatpolitiska vändpunkten – i form av minskad råvarutillgång – innebär för oss.

149. Europaparlamentet betonar att det är nödvändigt att med utgångspunkt i EU:s grundtankar fatta beslut som bygger på övertygelsen om att de är nödvändiga och riktiga, och ta den unika chansen att genom strategiskt agerande skapa framtidens samhälle.

o

o o

150. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament och sekretariatet vid FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC), med en begäran om att vidarebefordra resolutionen till alla avtalsparter som inte är EU-medlemmar och till alla dem som ges observatörsstatus i avtalet.

**TILLÄGG A:
URVAL UR EU:S MILJÖLAGSTIFTNING
MED POSITIVA BIDRAG FÖR MILJÖN**

Gällande lagstiftning:

- Rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket¹.
- Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter² och med detta direktiv sammanhängande rättsakter.
- Rådets direktiv 93/12/EEG av den 23 mars 1993 om svavelhalten i vissa flytande bränslen³ och med detta direktiv sammanhängande rättsakter.
- Rådets direktiv 96/61/EG av den 24 september 1996 om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar⁴ och med detta direktiv sammanhängande rättsakter.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG⁵ och med detta direktiv sammanhängande rättsakter.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område⁶.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/80/EG av den 23 oktober 2001 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar⁷ och med detta direktiv sammanhängande rättsakter.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/91/EG av den 16 december 2002 om byggnaders energiprestanda⁸.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG⁹.

¹ EGT L 375, 31.12.1991, s. 1.

² EGT L 206, 22.7.1992, s. 7.

³ EGT L 74, 27.3.1993, s. 81.

⁴ EGT L 257, 10.10.1996, s. 26.

⁵ EGT L 350, 28.12.1998, s. 58.

⁶ EGT L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁷ EGT L 309, 27.11.2001, s. 1.

⁸ EGT L 1, 4.1.2003, s. 65.

⁹ EUT L 275, 25.10.2003, s. 32.

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/105/EG av den 16 december 2003 om ändring av rådets direktiv 96/82/EG om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår¹.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/12/EG av den 11 februari 2004 om ändring av direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall².
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 av den 10 mars 2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet ("ramförordning")³.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG av den 6 juli 2005 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energianvändande produkter och om ändring av rådets direktiv 92/42/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/57/EG och 2000/55/EG⁴.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG av den 17 maj 2006 om utsläpp från luftkonditioneringssystem i motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/156/EEG, och med detta direktiv sammanhängande rättsakter⁵.
- Europaparlamentets och rådets beslut 2006/1982/EG av den 18 december 2006 om Europeiska gemenskapens sjunde ramprogram för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (2007–2013)⁶.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 av den 20 juni 2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon, och med denna förordning sammanhängande rättsakter⁷.

¹ EUT L 345, 31.12.2003, s. 97.

² EUT L 47, 18.2.2004, s. 26–32.

³ EUT L 96, 31.3.2004, s. 1.

⁴ EUT L 191, 22.7.2005, s. 29.

⁵ EUT L 161, 14.6.2006, s. 12.

⁶ EUT L 412, 30.12.2006, s. 1.

⁷ EUT L 171, 29.6.2007, s. 1.

Föreslagna rättsakter:

- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapens system för handel med utsläppsrätter (2008/0013(COD)) (KOM(2008)0016).
- Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om medlemsstaternas insatser för att minska sina utsläpp av växthusgaser i enlighet med gemenskapens åtaganden om minskning av växthusgasutsläppen till 2020 (2008/0014(COD)) (KOM(2008)0030).
- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, 96/61/EG, direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och förordning (EG) nr 1013/2006 (KOM(2008)0030) (SEK(2008)0054) (SEK(2008)0055) * (KOM(2008)0018 – 2008/0015(COD)) * (KOM(2008)0018).
- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om främjande av användningen av förnybar energi (KOM(2008)0030) (SEK(2008)0057) (SEK(2008)0085) * (KOM(2008)0019 – 2008/0016(COD)) * (KOM(2008)0019).
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om utsläppsnormer för nya personbilar som del av gemenskapens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon * (KOM(2007)0856 –2007/0297(COD)) * (KOM(2007)0856).

TILLÄGG B: EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTIONER OM KLIMATFÖRÄNDRINGAR OCH ENERGI

- Europaparlamentets resolution av den 17 november 2004 om EU:s strategi inför klimatförändringskonferensen i Buenos Aires (COP 10)¹.
- Europaparlamentets resolution av den 13 januari 2005 om resultatet av Buenos Aires-konferensen om klimatförändringar².
- Europaparlamentets resolution av den 12 maj 2005 om seminariet för regeringarnas sakkunniga om klimatförändringar³.
- Europaparlamentets resolution av den 16 november 2005 om seger i kampen mot den globala klimatförändringen⁴.
- Europaparlamentets resolution av den 18 januari 2006 om klimatförändringar,⁵
- Europaparlamentets resolution av den 1 juni 2006 om effektivare energiutnyttjande eller hur man kan göra mer med mindre – grönbok⁶.
- Europaparlamentets resolution av den 4 juli 2006 om att minska luftfartens påverkan på klimatförändringen⁷.
- Europaparlamentets resolution av den 26 oktober 2006 om EU:s strategi för Nairobikonferensen om klimatförändringar (COP 12 och COP/MOP 2)⁸.
- Europaparlamentets resolution av den 14 december 2006 om en europeisk strategi för en hållbar, konkurrenskraftig och trygg energiförsörjning – Grönbok⁹.
- Europaparlamentets resolution av den 14 februari 2007 om klimatförändringar¹⁰.
- Europaparlamentets resolution av den ... om att skapa en global klimatförändringsallians mellan Europeiska unionen och de fattigaste utvecklingsländer som är mest utsatta för klimatförändringar (2008/2131(INI)).

¹ EUT C 210 E, 18.8.2005, s. 81.

² EUT C 247 E, 6.10.2005, s. 144.

³ EUT C 92 E, 20.4.2006, s. 384.

⁴ EUT C 280 E, 18.11.2006, s. 120.

⁵ EUT C 287 E, 24.11.2006, s. 182.

⁶ EUT C 298 E, 8.12.2006, s. 273.

⁷ EUT C 303 E, 13.12.2006, s. 119.

⁸ EUT C 313 E, 20.12.2006, s. 439.

⁹ EUT C 317 E, 23.12.2006, s. 876.

¹⁰ EUT C 287 E, 29.11.2007, s. 344.

MOTIVERING

"Be the change you want to see in the world"
Mahatma Gandhi

Tillsättandet av det tillfälliga utskottet för klimatförändringar är Europaparlamentets svar på och bidrag till att göra klimatförändringarnas utmaningar till en prioriterad fråga på den europeiska och internationella dagordningen. Efter talmanskonferensens beslut av den 19 april 2007 om att föreslå parlamentet att tillsätta ett tillfälligt utskott för klimatförändringar, och efter kammarens beslut av den 25 april 2007 om att tillsätta ett sådant tillfälligt utskott, höll det nytillsatta tillfälliga utskottet för klimatförändringar sitt konstituerande sammanträde den 22 maj 2007. Den 18 februari 2008 beslutade parlamentet att förlänga det tillfälliga utskottets mandat till den 9 februari 2009. Den 21 maj 2008 antog kammaren det tillfälliga utskottets interimsbetänkande om vetenskapliga fakta om klimatförändringar: slutsatser och rekommendationer för beslutsprocessen. I det aktuella slutbetänkandet läggs det fram rekommendationer för EU:s framtida integrerade klimatpolitik, för att bereda vägen mot ett samhälle med lägre koldioxidberoende och med målet att samordna parlamentets gemensamma ståndpunkt när det gäller förhandlingarna om ett framtida internationellt avtal om klimatförändringar.

Betänkandet bygger på all den information som det tillfälliga utskottet för klimatförändringar har samlat in under sitt arbete och utgår från premissen att det råder ett brett vetenskapligt samförstånd om den roll som antropogena växthusgaser spelar för världens klimat och att det mot bakgrund av den aktuella riskbedömningen krävs snabba åtgärder.

Föredraganden är övertygad om att det inte finns någon gyllene väg för bekämpa klimatförändringar. Vi kan endast möta de klimatpolitiska utmaningarna tillsammans och genom förbättrad förvaltning av resurserna. Dessutom måste vi vara beredda på att hitta nya vägar. Det handlar inte om naturliga klimatförändringar eller variationer utan om den ökning av genomsnittstemperaturen i världen som människan har skapat till följd av en livsstil som slösar med resurserna i stället för att bevara dem, och som därför inte inriktas mot en hållbar utveckling som uppfyller de krav som dagens generation har, utan att utsätta kommande generationer för risker.

Slutbetänkandet är indelat i 23 rubriker:

1. Klimatpolitiska principer och riktlinjer

De klimatpolitiska principerna och riktlinjerna i slutbetänkandet från det tillfälliga utskottet för klimatförändringar bygger på Europaparlamentets ståndpunkt på det sätt som denna redan har kommit till uttryck i de 13 resolutioner om klimatförändringar som har antagits under den nuvarande sjätte valperioden. Det bör särskilt framhållas att klimatförändringar måste betraktas som horisontell politik och integreras i all lagstiftningsplanering.

Hit räknas först och främst de överenskomna och sedan länge bekräftade nyckelmålen. Dessa är en global klimatförändring på 2 °C, en minskning av utsläppen med 20 procent till 2020 (eller 30 procent om inte andra industriländer lovar att minska utsläppen i motsvarande grad) eller 60–80 procent till 2050 jämfört med 1990.

EU:s ledande roll i den internationella kampen mot global uppvärmning innebär ett ansvar gentemot medborgarna. EU får inte bara formulera klimatmål på medellång och lång sikt, utan måste även vara beredd på att vidta omfattande politiska åtgärder. Det krävs att den nuvarande, men även den kommande, parlamentariska församlingen och EU-medborgarnas företrädare, vägleds av dessa klimatpolitiska principer och inte upphör att arbeta för att förverkliga de nödvändiga klimatmålen.

2. Internationell dimension

De förhandlingar om ett avtal efter 2012 som fördes på klimatkonferensen i Köpenhamn (COP 15) i slutet av 2009 måste avslutas på ett framgångsrikt sätt, så att man kan undvika att det uppstår en lucka mellan den första och andra åtagandeperioden. Därför är det internationella engagemanget viktigt. Klimatförändringarna kan ytterligare skärpa redan befintliga konfliktrisker vid internationella förbindelser, exempelvis genom miljöberoende migration, förlorade markområden och gränstvister på grund av översvämningar och försvinnande kustlinjer, resurskonflikter på grund av minskad odlingsbar mark för jordbruket eller utbredd vattenbrist.

3. Energi

Enligt World Energy Outlook 2006 är råolja med sina ca 35 procent den viktigaste energikällan för den primära energiförbrukningen i världen, följt av kol med 25 procent och naturgas med 21 procent. Enligt tillförlitliga källor och prognoser kommer energibehovet i världen och i Europa att öka kraftigt fram till 2020 och därefter. Internationella energiorganet förväntar sig exempelvis att världens energibehov ska stiga med 60 procent till 2030. Till detta kommer i ökad utsträckning även ett fördelningsproblem, eftersom det ökande energibehovet i tillväxtländerna de kommande åren kommer att skärpa konkurrensen ytterligare när det gäller att trygga tillgången på fossila energikällor, framför allt för att epoken med billig och i stora mängder tillgänglig fossil energi går mot sitt slut.

För att möta det ökande behovet står världssamfundet verkligen inför enorma utmaningar. Det förefaller dessutom osannolikt att man enbart genom förbättrad energieffektivitet kommer att kunna tillfredsställa den växande världsbefolkningens ökande behov. Därför kommer de kommande årens investeringsbeslut att vara avgörande för de kommande årtiondenas energisystemstruktur och energimix.

4. Biobränsle

Den nuvarande biobränslepolitiken har lett till en målkonflikt som å ena sidan präglas av bristande livsmedelstillgång och stigande livsmedelspriser och å andra sidan stigande

energibehov och sökande efter alternativa bränslen. Efterfrågan på en hållbar biobränslepolitik blir därför allt mer akut och bör därför inriktas både på att fastställa hållbarhetskriterier för framställningen av den första generationens biobränslen och på att främja en ideologiskt ofärgad utveckling av den andra generationens bränslen.

5. Energieffektivitet

De aktuella vetenskapliga rönen talar sitt tydliga språk: 40 procent av all energiförbrukning sker i fastighetssektorn, och därmed kommer 33 procent av växthusgasutsläppen från denna sektor. Därför förfogar denna sektor (bostadshus, industrifastigheter och offentliga fastigheter) över en enorm och kostnadseffektiv potential när det gäller att minska koldioxidutsläppen genom modernisering av värmeisolering, uppvärmnings- respektive kylsystem, elektrisk utrustning och ventilationsanläggningar. Därför är det viktigt vilka incitament som kan tas fram för att inleda dessa nödvändiga stora moderniseringsåtgärder.

6. Mobilitet och logistik

Att koppla bort den ökande trafiken från den allmänna ekonomiska tillväxten är visserligen ett huvudmål för EU:s transportpolitik. Men efterfrågan på transporttjänster har ökat mer än BNP. Och den redan höga andel utsläpp av växthusgaser i EU som trafikutsläppen står för tilltar. I motsats till detta minskar EU:s slutenergiförbrukning på transportområdet med ca en tredjedel, där trafiksektorn nästan helt (till 97 procent) är beroende av råoljebaserade bränslen (bensin och diesel).

Rörlighet i städerna är dels direkt kopplad till individuell livskvalitet, dels bidrar just persontrafiken i städerna starkt till utsläppen av växthusgaser och andra miljöproblem som luftföroreningar och buller. I stället för att främja många medborgares livskvalitet gör negativa hälsoeffekter att livskvaliteten till viss del kraftigt försämras.

Inte heller här får vi tveka inför utmaningarna. Till sist måste även transportsektorn uppfylla EU:s klimatmål om att minska utsläppen av koldioxid till år 2020 med minst 20 procent jämfört med 1990 och under samma period öka energieffektiviteten med 20 procent. Vi måste därför gemensamt fråga oss hur vi förenar den europeiska ekonomi- och samhällsmodellen, som baseras på rörlighet för personer, varor och tjänster, med den nödvändiga resurseffektiviteten så att vi får en hållbar utveckling.

7. Turism och kulturarv

En tiondedel av världens världskulturarv hotas enligt Unesco av klimatförändringarnas effekter. I Europa drabbar detta även turismsektorn hårt eftersom Europa enligt världsturistorganisationen (UNWTO) är världens viktigaste turismregion. 2006 gjordes 55 procent av alla internationella turistresor till Europa. Som vi vet kan klimatförändringarna orsaka förändrade turistströmmar, vilket kan få betydande ekonomiska nackdelar för de berörda semesterregionerna.

8. *Handel med utsläppsrätter och industriutsläpp*

EU har med sitt system för handel med utsläppsrätter ett unikt instrument för att så effektivt som möjligt kunna minska utsläppen. Den första multinationella handeln med utsläppsrätter trädde i kraft den 1 januari 2005. Som världens första system i sitt slag är det framför allt en förebild för våra internationella partner.

Den 23 januari 2008 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till direktiv om ändring av systemet för handel med utsläppsrätter. Vid utarbetandet av ytterligare minskningsmål ska man framför allt även ta hänsyn till investeringscykler (tillgång till nya produktionsprocesser, kapitalbehov, komponenter med begränsad livslängd).

9. *Avskiljning och lagring av koldioxid (CCS)*

Internationella energioorganet förväntar sig en ökning av världens energibehov med minst 60 procent till 2030. Redan i dag kommer 24 procent av EU-medlemsstaternas koldioxidutsläpp från kolkraftverk. Frågan är inte hur vi kan komma ur kolberoendet utan snarare hur vi kan skapa ren kolkraft.

I FN:s klimatpanels (IPCC) särskilda rapport om avskiljning och lagring av koldioxid, ”IPCC Special Report on Carbon Dioxide Capture and Storage” (2005), menar man att tekniken för att avskilja och lagra koldioxid i slutet av detta århundrade skulle kunna bidra till mellan 15 och 55 procent av den nödvändiga minskningen av växthusgaser och en ökad utbyggnad av förnybar energi. Än så länge är emellertid kostnaderna och riskerna större än fördelarna. CCS förbrukar exempelvis energi i sig, varför ett elkraftverk med CCS behöver mellan 10 och 40 procent mer primäre energi för att producera samma mängd el.

Det finns också vissa oklarheter i samband med lagringsplatserna. Koldioxiden kan lagras på ett djup av minst 800 meter (då gasen delvis övergår till flytande form) i uttömda eller nästan tomma olje- eller gasfält, i salthaltiga stenskikt eller i djupa saltvattenådror. Det pågår även forskning om att lagra koldioxid i mineraliserad form. Den grundläggande risken finns dock kvar, att lagringsplatserna inte ska vara täta och efterhand läcka ut mindre eller plötsligt större mängder koldioxid i atmosfären. Dessutom är inte all mark lämplig som potentiell lagringsplats. Slutligen måste man även ta befolkningens eventuella skepsis eller oro inför användningen av avskiljning och lagring av koldioxid på allvar. Med hänsyn till EU-strategins teknikneutralitet måste därför CCS-frågan diskuteras förbehållslöst.

10. *Jordbruk och djurhållning*

Klimatförändringarna ställer jordbruket i Europa och världen inför flera stora utmaningar. Jordbruket måste till att börja med minska sina utsläpp och utveckla strategier för att anpassa sig till ändrade klimatbetingelser. Som producent av biomassa och material till biobränsle levererar jordbruket de viktigaste råvarorna till de framväxande energikällorna. Dessutom måste jordbruket producera tillräckligt med livsmedel för världens fortsatt växande befolkning. Här spelar även djurhållningen en avgörande roll. Enligt en prognos från FN:s

livsmedelsorganisation (FAO) kommer köttproduktionen att ha ökat från dagens 229 miljoner ton till 465 miljoner ton år 2050 och mjölkproduktionen från 580 miljoner till 1 043 miljoner ton. Därmed växer djurhållningssektorn mer än alla andra jordbrukssektorer. Samtidigt står djurhållningen för 18 procent av världens utsläpp av växthusgaser och ger därmed upphov till mer växthusgaser än transportindustrin!

Förändrad praxis på jordbruksområdet, miljölagstiftning på EU-nivå samt de senaste strukturreformerna av den gemensamma jordbrukspolitiken, som i ökad utsträckning har hållbarhet som mål, leder utan tvekan indirekt till en minskning av utsläppen genom bättre användning av tillgängliga resurser. Vi får emellertid inte ignorera att jordbruket saknar både specifika klimatmål och ett system för att nå dit som redan utnyttjar den befintliga potentialen att mildra effekterna av klimatförändringarna. Precis som inom andra sektorer får en modern yrkesbild med en tydlig klimatpolitisk profil allt större betydelse. För ett klimatinriktat jordbruk krävs därför att ny kunskap förmedlas om hur man brukar jorden mest ekonomiskt, och yrkesutbildningen för unga jordbrukare måste i högre grad ägna sig åt klimatförändringarnas effekter eller jordbruksproduktionens relevans för klimatet, så att man kan möta de utmaningar som klimatförändringarna innebär för jordbruk och djurhållning.

11. Skogar

Det råder inget tvivel om att skogen har ett stort värde för vår biosfär. Fortfarande täcks över 30 procent av världens landmassa av skogar, i vilka mer än två tredjedelar av alla de djur som förekommer i världen lever. Dessutom tar skogarna upp ca 30 procent av de årliga utsläppen av växthusgaser. På så sätt spelar skogarna en viktig roll för att minska klimatförändringarna. Trots sina otaliga funktioner i det globala ekosystemet har de emellertid som helhet inte något marknadspris. Därtill kommer att minst en tredjedel av världens skogar redan berörs av klimatförändringarnas effekter. Sammantaget gäller det att ta hänsyn till skogarnas miljömässiga och sociala betydelse eller krasst uttryckt: att skogen är mer än summan träd.

12. Markskydd

Marken är den viktigaste fysiska grunden för att kunna bedriva ekonomisk verksamhet. Den ligger exempelvis bakom 90 procent av alla livsmedel, all djurhållning, alla textilier och samtliga bränslen. Europas jordar utsätts för tilltagande och vidsträckt anspråk från nästan alla ekonomiska sektorer, bland dessa jordbruk, privathushåll, industri och småföretag, transport och turism, vilket leder till att EU:s jordar snabbare än tidigare får irreversibla skador på grund av försegling av markytan och jorderosion, en sjunkande andel organiska ämnen, nedsmutsning, nedsaltning, förtätning, utarmning av jordarnas biologiska mångfald samt översvämningar och jordskred.

Det finns ett tydligt samband mellan klimatförändringarna, hållbar utveckling, miljö kvalitet och jordförstöring. Klimatförändringarna får negativa konsekvenser för marken, vilket även kan leda till ytterligare markförstöring. Samtidigt har marken via humusdynamiken en viktig roll när det gäller att binda kol från atmosfären. Den organiska jordsubstansen går förlorad på grund av jordförstörelsen (och med den det organiskt bundna kolet i jorden), och därmed försvinner också jordens förmåga att sänka kolhalten.

Vi måste därför göra allt vi kan för att utarbeta en politik om jordskydd genom lämpliga metoder att bruka jorden, som tar hänsyn till den betydelse som organiska ämnen i jorden har för bördigheten, vattenlagringskapaciteten och förmågan att fungera som kollagrar.

13. Vattenförvaltning

På grund av klimatförändringarnas negativa effekter och på grund av en delvis oklok vattenförvaltning är de EU-vattens kvalitet långt ifrån tillfredsställande. Vattenkvaliteten hotas framför allt av en rad olika aspekter, som avledningar, utsläpp eller förluster av farliga ämnen. Mänsklig verksamhet har så djupgående effekter på den globala hydrologins struktur att vattnet nästan inte kan återhämta sig. Framför allt spelar emellertid vatten en central roll vid klimatförändringarna, eftersom det, lite som smältvatten, både ger upphov till klimatförändringsprocesser och drabbas av klimatförändringarna. Klimatförändringarnas effekter på vattenförvaltningen kan utlösa en dominoeffekt, och drabba diverse ekonomiska sektorer, exempelvis på jordbruket (högre bevattningsbehov), energisektorn (möjligheterna att utnyttja vattenkraften försvinner och mindre tillgång på kylvatten), människors hälsa (sämre vattenkvalitet), fritid och rekreation (begränsad turism), fiske och sjöfart, liksom negativa effekter för den redan hotade artmångfalden.

Vår viktigaste utmaning är frågan om en integrerad vattenförvaltning, som utgår från det nuvarande och aktuella behovet av vatten och därmed skapar ett verktyg för att lyckas i kampen mot klimatförändringarnas effekter på de tillgängliga vattenresurserna.

14. Fiske

Under de senaste hundra åren har medeltemperaturen i världen stigit med omkring 0,6 °C och havsnivån med 17 centimeter. Under denna period har såväl havs- som sötvattenssystemen värmts upp 0,04 °C, medan yttemperaturen samtidigt har stigit med 0,6 °C.

Man kan förutse att klimatförändringarna kommer att innebära stora förändringar för EU:s havsfiske och havsvattenbruk. Bland annat räknar vi med stigande temperatur och till följd av detta en höjning av havsnivån, en förändring av den termohalina cirkulation i Atlanten, med en förändring av salthalten och organismers geografiska utbredning, minskade fiskbestånd och en minskning av antalet växtplankton. Det förändrade klimatet påverkar direkt de enskilda djurens överlevnadsgrad, utbredning, fertilitet och villkor, och därmed även storleken och utbredningen för fiskbestånden för kommersiellt fiske.

Vi behöver därför en omfattande ramplan för havet, som den som anges i direktivet om en havsstrategi, för att kunna garantera en bättre och mer hållbar förvaltning av havsområdena och havsresurserna.

15. Avfallshantering och resursförvaltning

Vår avfallshantering och resursförvaltning står inför mycket viktiga utmaningar. Å ena sidan kan vi slå fast att EU:s avfallslagstiftning redan bidrar till att minska nettoutsläppen av växthusgaser från avfallssektorn. Detta är förvisso en framgång. Vi måste emellertid tyvärr även slå fast att avfallsmängderna trots allt arbete fortsätter att öka. I framtidsprognoserna anges en liknande utveckling. Europeiska miljöbyrån (EEA) förväntar sig en ökning av mängden hushållsavfall med 25 procent mellan 2005 och 2020. Enligt EEA får vi emellertid en tydlig minskning av utsläppen från avfallssektorn på mer än 80 procent i jämförelse med de senaste 80 åren.

Därför måste vi öka den biologiska källsorteringen och materialåtervinningen så att vi undviker direkta utsläpp från soptippar. Dessutom ger avfallets energivärde med dess anslutande kraft/värme-koppling ett viktigt bidrag för att undvika indirekta utsläpp, eftersom de ersätter fossila bränslen som ström- och värmealstrare. Det vore säkert bra att strikt tillämpa närhetsprincipen. Avfallstransporter långa sträckor bör undvikas så att direkta utsläpp från avfallssektorn begränsas.

16. Anpassningsåtgärder

Europaparlamentet tog redan i sin resolution av den 10 april 2008 om kommissionens grönbok om anpassning till klimatförändringar i Europa – tänkbara EU-åtgärder (KOM(2007)0354) ingående ställning i denna fråga. I detta slutbetänkande från det tillfälliga utskottet för klimatförändringar lyfts än en gång fram att det behövs konsekvens och övergripande samordning av anpassningsåtgärder på EU-nivå. Parlamentet upprepar sitt krav på EU-ramar för planeringen av anpassningsåtgärder. I möjligaste mån ska subsidiaritetsprincipen tillämpas eftersom de regionala och lokala förvaltningsområdena i Europa har lättare att reagera med politiska svar utifrån sina egna erfarenheter.

17. Hälsa

Klimatförändringarna påverkar människors hälsa, både genom ändrade väderförhållanden (exempelvis kraftigare och oftare förekommande, extremt väder) och mer direkt genom olika förändringar av kvaliteten och kvantiteten på vatten, luft och näring samt ekosystem, jordbruk, existensgrundvalar och infrastrukturer. WHO slår fast att klimatförändringarna påverkar alla sjukdomar som antingen överförs via vatten eller via bestämda variabler som myggor. Till dessa sjukdomar hör diarré, malaria eller ämnesomsättningssjukdomar till följd av näringsbrist. Detta är något som framför drabbar invånare i Afrika. Dessutom påverkar klimatförändringarna frisättningen av allergener och ökningen av UV-strålning.

Enligt WHO dör varje år 150 000 människor till följd av klimatförändringarna och ytterligare fem miljoner blir sjuka. Särskilt allvarliga är de indirekta följderna av översvämningar, uttorkning av jorden, missväxt, ändringar av fauna eller flora samt väderbetingade störningar.

Vi står inför en dubbel utmaning på detta område. Dels måste vi stärka våra hälso- och sjukvårdssystem på bred front, eftersom man på så sätt kan hålla vissa av

klimatförändringarnas hälsoeffekter i schack, dels innebär de mycket olika hälsorisker som associeras till klimatförändringarna att det även krävs motsvarande förebyggande åtgärder.

18. Tillväxt och sysselsättning

Inom EU har man ett utmärkt utgångsläge i kampen för en världsekonomi med låga utsläpp. Vi måste därför utnyttja denna situation så att vi utlöser en innovationsexplosion som i Lissabonstrategins bästa anda kan bilda nya och konkurrenskraftiga företag och arbetstillfällen inom området ren teknik. Här har vi en riktig ekonomisk chans, som erbjuder politiska åtgärder för att mildra klimatförändringarna och som vi inte får låta gå förlorad genom att svartmåla läget.

Vi bör därför koncentrera oss på att underlätta för att effektiv, innovativ teknik ska kunna komma ut på marknaden, avlägsna byråkratiska hinder och samtidigt utveckla incitamentmekanismer som underlättar övergången till ett samhälle som inte är beroende av koldioxid för att i den globala konkurrensen utnyttja alla chanser till effektivitet, innovation, råvaror och framtidstekniker och märken.

19. Främjande av framtidsteknik

I kampen mot klimatförändringarna är förbättrad effektivitet ett nödvändigt men inte tillräckligt villkor. Förbättrad effektivitet kan inte på egen hand utlösa den nödvändiga teknikrevolution som behövs för att hitta ett sätt att komma bort från den återvändsgränd som koldioxidberoendet utgör.

Även om handeln med utsläppsrätter är den viktigaste beståndsdel i EU:s klimatprogram, för att via minskade utsläpp av växthusgaser öka effektiviteten, gynnas förmodligen bara de tekniker och processer som redan har utvecklats och är redo för marknaden. På så sätt uppnår man varken minskade kostnader för att utveckla helt ny och därför dyrare teknik eller marknadspenetration för redan utvecklade tekniker, vilket framför allt krävs för att uppfylla de långsiktiga klimatmålen.

Vi bör därför göra allt vi kan för att utforma grundläggande incitamentmekanismer och incitament som kan leda till att den nödvändiga tekniska förnyelsen inleds, att de löpande kostnaderna för dyr, men ny teknik sänks, att det i framtiden sätts nya hårdare utsläppsmål och att dessa uppnås.

20. Intelligent datorsystem och informations- och kommunikationsteknik

Sektorn för informations- och kommunikationsteknik (IKT) står för närvarande för 2 procent av koldioxidutsläppen i världen. Branschen kan emellertid inte bara minska sina egna utsläpp utan den utvecklar framför allt innovativa och energieffektiva tillämpningar för hela samhällsekonomin. Därför är det nödvändigt att man snabbt inriktar sig mer på prov, validering, införande och spridning av dator- och IKT-stödda metoder för att förbättra energieffektiviteten.

21. Finansiering och budgetfrågor

Den nuvarande EU-budgeten för att nå klimatmålen är otillräcklig. EU bör emellertid avsätta medel till de kärnområden som främjar och utvecklar tekniker för att bekämpa klimatförändringarna och klimatutvecklingsstöd samt även gränsöverskridande anpassningsåtgärder, förbättrad effektivitet och katastrofhjälp – i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Ett första steg i rätt riktning skulle vara att upprätta en inventering av alla befintliga finansieringsinstrument och deras betydelse för EU:s klimatmål, och på grundval av denna ”klimatrevision” utarbeta förslag för den framtida budgetramen, så att budgetposterna kan anpassas till de nödvändiga klimatpolitiska utmaningarna. Dessutom kan även outnyttjade öronmärkta medel ur EU:s budget tillföras för eventuella klimatpolitiska ändamål.

22. Utbildning och kunskap

Energieffektivitet borde vara mycket mer framträdande i vår vardag. Enkla och flexibla effektivitetsstandarder för alla vardagsområden skulle kunna vara ett första steg i rätt riktning. Dessutom måste vi snabbt anpassa yrkesutbildningen, yrkesskolor och studiegången på fackhögskolor och universitet till de ekonomiska strukturförändringarnas yrkesmässiga utmaningar, vilka accelereras av klimatförändringarna och deras effekter. Dessutom måste vi utforma ”klimatrelevanta yrkesbilder”. För att öka allmänhetens kunskap föreslås i detta slutbetänkande som möjliga åtgärder bland annat ett europeiskt år för resurseffektivitet, så att människor blir medvetna om en effektiv förvaltning av resurserna och låta klimatförändringarna vara utgångspunkt för en intensiv debatt om tillgång på och förvaltning av resurser.

23. 2050 – Framtiden börjar i dag

Klimatförändringarna är ett globalt miljöproblem som har strukturella orsaker. En orsak är helt säkert obetänksam förvaltning av våra resurser. Världsbefolkningens resursbehov överstiger redan nu den naturliga återhämtningsförmågan med en fjärdedel. Vi tar genom vår livsstil bort levnadsgrundvalarna för kommande generationer. Därför är det nödvändigt att bekämpa klimatförändringarna och deras effekter med långsiktiga politiska åtgärder och genomföra de strategiska beslut som ligger till grund för denna politik på ett konsekvent sätt och inte låta detta underordnas kortsiktiga mål.

Det går inte att skapa ett hållbart levnadssätt utan bidrag från ekonomi, vetenskap, medier, det organiserade civilsamhället och medborgarna. Därför är det viktigt att vi inte ger upp bara för att vi tycker problemen är för komplexa. Vi måste reagera med visionär vilja och ledarkvaliteter inom politik, ekonomi och samhälle på de ekonomiska, ekologiska och sociala utmaningar som den energi- och klimatpolitiska vändpunkten – i form av minskad råvarutillgång – innebär för oss. Vi måste agera i dag eftersom vårt agerande i dag avgör vår framtid.

ANNEX 1 : WORK PROGRAMME OF THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE

- **Tuesday, 17.07.2007**, 15:00-18:30
 - ❖ Exchange of views with Commissioner Dimas

- **Thursday, 06.09.2007**, 10:00-12:00
 - ❖ Discussion on COP 13 draft resolution

- **Monday, 10.09.2007**, 15:00-18:30
 - 1st thematic session: Climate impact of different levels of warming**

- **Monday, 01.10.2007**, 15.00 - 18.30 - **Tuesday, 02.10.2007**, 9.00 - 12.30
Joint Parliamentary Meeting on Climate organised by the President of the European Parliament and the President of the Portuguese Parliament

- **Thursday, 04.10.2007**, 09:00-12:30
 - ❖ Consideration of amendments to COP 13 draft resolution
 - ❖ Exchange of views with Mr Hans-Gert Poettering, President of the European Parliament

- **Thursday, 04.10.2007**, 15:00-18:30
 - 2nd thematic session: The Climate Protection Challenge post-2012**

- **Monday, 22.10.2007**, 19:00-20:30
 - ❖ Vote on COP 13 draft resolution

- **Monday, 05.11.2007 - Wednesday, 07.11.2007**
Delegation visit to China

- **Monday, 19.11.2007**, 15:00-18:30
 - 3rd thematic session: Social and economic dimension, R&D, new technologies, transfer of technologies, innovation and incentives**

- **Wednesday, 12.12.2007 - Saturday, 15.12.2007**
EP delegation to the Thirteenth Conference of the Parties to the UN-Convention on Climate Change (COP 13) - Bali, Indonesia

- **Monday, 17.12.2007**, 15:00-18:30
 - ❖ Outcome of COP 13 Bali - Exchange of views

- **Wednesday, 23.01.2008**, 15h00-18h30
 - ❖ Exchange of views with Minister Podobonik, Slovenian Minister for Environment
 - ❖ Consideration of draft resolution on adaptation
 - ❖ Adoption of draft resolution on outcome of COP 13

- **Monday, 28.01.2008, 15h00-18h30**
 - ❖ Consideration of Florenz draft interim report
- **Tuesday, 29.01.2008, 15h00-18h30**
4th thematic session: Climate change and the world's water with special focus on sustainable development, land use, land use change and forests
- **Monday, 04.02.2008 - Friday, 08.02.2008**
 Delegation visit to India and Bangladesh
- **Monday, 18.02.2008, 19h00-20h00**
 - ❖ Consideration of amendments to draft resolution on adaptation
- **Monday, 3.03.2008, 15h00-18h30**
5th thematic session: Sources of emission from the industry and energy sector and transport emissions at global level
- **Monday, 10.03.2008, 21h00-22h30**
 - ❖ Consideration of amendments to Florenz draft interim report
- **Wednesday, 26.03.2008, 15h30-19h00**
6th thematic session: How to engage other main actors - climate change, adaptation in third countries and global security
- **Thursday, 27.03.2008, 9h00-12h30**
 - ❖ Vote on draft resolution on adaptation
- **Tuesday, 1.04.2008, 9h00-12h30**
 - ❖ Vote on Florenz draft interim report
- **Monday, 28.04.2008 - Wednesday, 30.04.2008**
 Delegation visit to United States
- **Thursday, 29.05.2008,**
7th thematic session: Meeting the climate commitments: addressing competitiveness, trade, financing and sustainable employment in a European and global context
- **Thursday, 12.06.2008 - Friday, 13.06.2008**
 Citizens' Agora on Climate Change
- **Monday, 23.06.2008, 15h00-18h30**
- ***8th thematic session: Achieving significant CO2 emission reductions in short time: learning from Best Practices regarding successful policies and technologies***

- **Tuesday, 24.06.2008, 9h00-12h30**
 - ❖ Report back by Commission on UNFCCC AHW negotiation sessions
 - ❖ First exchange of views without document on Florenz draft report
- **Monday, 14.07.2008, 15h00-17h30**
 - ❖ Second exchange of views without document on Florenz draft report
- **Thursday, 17.07.2008, 11h00-12h30**
 - ❖ Exchange of views with Minister Borloo, Minister of Environment, Energy and Sustainable Development of France
- **Monday, 15.09.2008, 15h00-18h30**
 - ❖ First consideration of Florenz draft report
- **Thursday, 18.09.2008, 9h00-12h30**
 - ❖ Second consideration of Florenz draft report
- **Monday, 29.09.2008 - Wednesday, 1.10.2008**
Delegation visit to Russia
- **Wednesday, 8.10.2008, 16h00-18h30**
 - ❖ Exchange of views with Ms Hedegaard, Minister for Climate Change and Energy (Denmark), Mr Nowicki, Minister for Environment (Poland) and Commissioner Dimas
- **Monday, 20.10.2008 (STR - time tbc)**
 - ❖ Consideration of amendments to Florenz draft report
- **Tuesday, 04.11.2008, 9h30-12h30**
 - ❖ Consideration of amendments to Florenz draft report
- **November STR (tbc)**
Briefing by Commissioner Dimas in preparation to COP14
- **Thursday, 20.11.2008 - Friday, 21.11.2008 (Strasbourg)**
Joint Parliamentary Meeting on Energy and Sustainable Development
- **Tuesday, 2.12.2008, 15h00-18h30**
 - ❖ Adoption of Florenz draft report
- **10-12.12.2008**
EP delegation to the Fourteenth Conference of the Parties to the UN-Convention on Climate Change (COP 14) - Poznan, Poland

- **Thursday, 18.12.08** (STR - time tbc)
 - ❖ Exchange of views on outcome of COP 14

February 2009 part-session: Plenary vote on Florenz final report

**ANNEX 2 : THEMATIC SESSIONS HELD BY
THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE**

***1st THEMATIC SESSION, "Climate Impact of different levels of warming", Monday,
10.09.2007, 15:00-18:30***

Theme leader: Vittorio Prodi

Key-note speaker:

Prof. Hans Joachim SCHELLNHUBER
Director of the Potsdam Institute for Climate Impact Research, Germany

Experts:

Prof. Dr. Richard LINDZEN
Professor of Meteorology at the Massachusetts Institute of Technology

Michel JARRAUD
Secretary General of the World Meteorological Organisation, Switzerland

Prof. Javier MARTIN VIDE
University of Barcelona

Dr. Malte MEINSHAUSEN
Institute for Climate Impact Research, Germany

Dott.ssa Cristina SABBIONI
Istituto Scienze dell'Atmosfera e del Clima, Italy

Prof. Sir Brian HOSKINS
Dept. of Meteorology at the University of Reading, United Kingdom

Prof. Jean-Pascal VAN YPERSELE
Vice-Chair of IPCC Working Group II,
Catholic University of Louvain, Belgium

Prof. Dr. Robert WATSON
School of Environmental Sciences,
University of East Anglia, United Kingdom

2nd THEMATIC SESSION, "The Climate Protection Challenge post-2012", Tuesday, 4.10 2007, 15:00-18:30

Theme leader: Satu Hassi

Key-note speakers:

John ASHTON

Special Representative on Climate Change of the UK Foreign and Commonwealth Office

Yvo DE BOER,

Executive Secretary of the UN Framework Convention on Climate Change

Experts:

H.E. Takekazu KAWAMURA

Ambassador, Mission of Japan to the EU, Brussels, Belgium

H.E. C. Boyden GRAY

Ambassador, Mission of the United States of America to the EU, Brussels, Belgium

Ronglai ZHONG

Minister Counsellor of the Mission of the People's Republic of China to the EU, Brussels, Belgium

Karsten NEUHOFF

Faculty of Economics

University of Cambridge

Nick CAMPBELL

Chair, International Chamber of Commerce Climate Change Task Force, Paris, France

Katherine WATTS

Policy Officer, Climate Action Network (CAN), Brussels, Belgium

Chris MOTTERSHEAD

Distinguished Advisor, Energy and the Environment, BP, United Kingdom

Andrei MARCU

Chief Executive, International Emissions Trading Association (IETA), Brussels, Belgium

3rd THEMATIC SESSION, "The social and economic dimension, R & D, new technologies, transfer of technologies, innovation and incentives", Monday 19.11.2007, 15:00-18:30

Theme leader: Philippe Busquin

Key-note speakers:

Prof. Carlo RUBBIA
Nobel Prize for Physics

Günter VERHEUGEN
Vice-President of the European Commission

Experts:

Kevin ANDERSON,
Professor, Tyndall Center, University of Manchester

Stefan MARCINOWSKI,
Member of Board of Executive Directors, BASF AG

Graeme SWEENEY,
Executive Vice-President of Future Fuels and CO2, Shell

Bernard FROIS,
CEA Grenoble

Milan NITZSCHKE,
CEO, German Renewable Energy Federation (BEE)
Solarworld AG, Authorized Representative

4TH THEMATIC SESSION, "Climate change and the world's water, with a specific focus on sustainable development, land use change and forests", Tuesday, 29.01.2008, 15:00-18:30

Theme leader: Cristina Gutiérrez-Cortines

Key-note speaker:

Kaveh ZAHEDI
UNEP Deputy-Director and Climate Change Coordinator

Experts:

Dr. Franz FISCHLER
President of Ecosocial Forum Europe

Dr. Henning STEINFELD
Head of the livestock sector analysis and policy branch at the UN Food and Agriculture Organization (FAO)

John LANCHBERY
Principal Climate Change Advisor at the Royal Society for the Protection of Birds

Prof. Riccardo PETRELLA
International Committee for the World Contract on Water

Prof. John A. DRACUP
Professor at the University of California, Berkeley

Prof. Seppo KELLOMAKI
Dean of Faculty of Forest Sciences, University of Joensuu

5TH THEMATIC SESSION, "Source of emission from the industry and energy sector and transport emissions at a global level", Monday, 3.3.2008, 15.00 – 18:30

Theme leader: Etelka Barsi-Pataky

Experts:
Gordon MCINNES
Deputy Director, European Environment Agency

Philippe EYDALEINE
Senior Vice President European Affairs, Air France - KLM

Matthias WISSMANN
President of VDA

Jos DINGS
Director of T&E, The European Federation for Transport and Environment
Christian AZAR
Professor of Energy and Environment, Professor of Sustainable Industrial Metabolism,
Chalmers University of Technology

Lars Göran JOSEFSSON
CEO, Vattenfall

Felix MATTHES
Dr. rer.pol. Dipl.-Ing., Öko-Institut (Institute for Applied Ecology)

6TH THEMATIC SESSION, "How to engage other main actors - climate change, adaptation in third countries and global security", Wednesday, 26.3.2008, 15:30-19:00

Theme leader: Justas Vincas Paleckis

Key-note speaker:

Dr. Rajendra K. PACHAURI

Chairman of the Intergovernmental Panel on Climate Change, 2007 Nobel Peace Prize laureate

Experts:

Prodipto GHOSH

Member of the India's National Council on Climate Change, chaired by the Prime Minister, former Secretary in the Ministry of Environment and Forest, India

Rubens BORN

Vitae Civilis, Brazil

Amjad ABDULLA

Environment Ministry, Maldives

Frank ACKERMAN

Stockholm Environment Institute and Global Development and Environment Institute, Tufts University

Tapani VAAHTORANTA

Finnish Institute for International Affairs, Helsinki

7TH THEMATIC SESSION, "Meeting the Climate Commitments: Addressing Competitiveness, Trade, Financing and Sustainable Employment in a European and Global Context", Thursday, 29 May 2008, 15.00 – 18.30

Theme leaders: Lambert van Nistelrooij and Robert Goebbels

Key-note speaker:

Pascal LAMY

Director-General of the World Trade Organisation

Experts:

Matthew STILWELL

European Director of the Institute for Governance and Sustainable Development

René VAN SLOTEN

Executive Director Industrial Policy, CEFIC (European Chemical Industry Council)

Adam JACKSON
Climate Change Director, Tesco

John MONKS
Secretary General, ETUC

Michele DE NEVERS
Senior Manager, Environment Department, World Bank

Mike MATHIAS
Chair, CONCORD Policy Forum

8TH THEMATIC SESSION, "Achieving significant CO2 emission reductions in short time: learning from best practices regarding successful policies and technologies", Monday 23 June 2008, 15:00 – 18:30

Theme leader: Bairbre de Brún

Key-note speaker:
Ken LIVINGSTONE
Former Mayor of London

Experts:
Frederic XIMENO I ROCA
Director General for Environmental Policies and Sustainability, Generalitat of Catalunya

Mark HARBERS
Rotterdam Climate Initiative, City Councillor (Wethouder)

Gösta GUSTAVSSON
Vice Mayor of Linköping, Sweden

Carin Ten Hage
Director Programme "Planet Me"
TNT

Neil HARRIS
Head of Green IT and Sustainability, CISCO Europe

Franco MIGLIETTA
Associate Professor, Department of Nuclear and Theoretical Physics, Research Director at the Institute of Biometeorology of CNR, Firenze

All documents related to the Thematic Sessions can be found on :
<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/hearingsCom.do?language=EN&body=CLIM>

ANNEX 3 : DELEGATION VISITS OF THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE

Place	Date	Chair of the Delegation
Beijing, China	05.11.- 07.11.2007	Guido Sacconi
EP-delegation to COP 13, Bali	11.12.- 15.12.2007	Alejo Vidal-Quadras
Delhi, India / Dhaka, Bangladesh	04.02. - 07.02.2008	Guido Sacconi Romana Jordan Cizelj (for the Bangladesh part)
Washington, US	28.04. - 30.04.2008	Guido Sacconi
Moscow, Russia	29.09.- 01.10.2008	tbc
EP-delegation to COP 14, Poznan	10.12.- 12.12.2008	tbc

All documents related to the Delegation visits, including the summary reports, can be found on:

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/publicationsCom.do?language=EN&body=CLIM>

**ANNEX 4 : PARTICIPATION OF THE TEMPORARY COMMITTEE
ON CLIMATE CHANGE IN THE WORK OF PARLIAMENTARY DELEGATIONS**

Meeting	Date	CLIM representatives
EP-China Interparliamentary Meeting	Beijing and Tibet, 23-29 June 2007	Fiona HALL reported back to CLIM
EP-South Africa interparliamentary meeting	Strasbourg, 5-6 September 2007	Guido SACCONI, Chairman
COP 8 to the UN Convention to combat desertification	Madrid, 11-14 September 2007	Roberto MUSACCHIO, vice-chairman, reported back to CLIM
EP-China Interparliamentary Meeting	Strasbourg, 26-27 September 2007	Fiona HALL reported back to CLIM
EP delegation for relations with India	Brussels, 21 November 2007	Guido SACCONI, Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur
EP-Canada interparliamentary meeting	Brussels, 22 November 2007	Guido SACCONI, Chairman
Baltic Sea Parliamentary Conference (BSPC), working group on energy and climate change	Tallinn, 5 February 2008	Paul RÜBIG, EP representative in the working group
EP-Mexico interparliamentary meeting	Strasbourg, 22 May 2008	Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur Elisa FERREIRA
EP-US interparliamentary meeting	Ljubljana, 24-26 May 2008	Romana JORDAN CIZELJ to report back to CLIM
EP-Japan interparliamentary meeting	Brussels, 3 June 2008	Guido SACCONI, Chairman Romana JORDAN CIZELJ

**ANNEX 5 : PRESS ACTIVITIES BY
THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE**

PRESS CONFERENCES HELD IN THE CONTEXT OF CLIM ACTIVITIES		
Subject	Date	Participants
CLIM 1st thematic session	Brussels, 10 September 2007	Guido SACCONI, Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur Vittorio PRODI, theme-leader Prof. Hans-Joachim SCHELLNHUBER, key-note speaker
Delegation visit to Beijing	Beijing, 7 November 2007	Guido SACCONI, Chairman Vincenzo LAVARRA, Bairbre de BRÛN, Anne LAPERROUZE, members of the delegation
Adoption of resolution in view of COP 13	Strasbourg, 14 November 2007	Alejo VIDAL-QUADRAS, Chairman EP delegation to COP 13 Guido SACCONI, CLIM Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur Satu HASSI, rapporteur on COP 13
CLIM 3rd thematic session	Brussels, 19 November 2007	Guido SACCONI, Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur Philippe BUSQUIN, theme-leader Prof. Carlo RUBBIA, key-note speaker

In the context of the COP 13 Climate negotiations:		
Joint Press Conference with Commission	Bali, 11 December 2008	Commissioner Dimas Alejo VIDAL-QUADRAS, Chairman EP delegation to COP 13 Miroslav OUZKÝ, Co-Chairman EP delegation to COP 13
EP Press Conference on round-table of parliamentarians	Bali, 12 December 2008	Alejo VIDAL-QUADRAS, Chairman EP delegation to COP 13 Guido SACCONI, Co-Chairman EP delegation to COP 13 Karl-Heinz FLORENZ, EP speaker at round-table
Joint Press Conference with Council and Commission	Bali, 15 December 2008	statement read on behalf of Guido SACCONI, Co-Chairman EP delegation to COP 13
Delegation visit to Delhi	Delhi, 5 February 2008	Guido SACCONI, Chairman Romana JORDAN CIZELJ, Co- Chairman of the delegation Neena GILL, Chairman of the delegation for relations with India
CLIM 6th thematic session	Brussels, 26 March 2008	Guido SACCONI, Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur Justas Vincas PALECKIS, theme-leader Dr. Rajendra K. PACHAURI, key-note speaker
Delegation visit to Washington	Washington, 30 April 2008	Guido SACCONI, Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur
Adoption of CLIM interim report	Strasbourg, 21 May 2008	Guido SACCONI, Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur

CLIM 8th thematic session	Brussels, 23 June 2008	Guido SACCONI, Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur Bairbre DE BRÚN, theme- leader Ken LIVINGSTONE, key-note speaker
Presentation of results of Eurobarometer survey	Brussels, 11 September 2008	Commissioner Wallström Guido SACCONI, Chairman
Delegation visit to Moscow	Moscow, 1 October 2008 (tbc)	tbc

**ANNEX 6 : OTHER ACTIVITIES BY
THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE**

RELATIONS WITH NATIONAL PARLIAMENTS		
Meeting	Date	CLIM representatives
Joint Parliamentary Meeting on climate change	Brussels, 1-2 October 2007	EP activity - several CLIM members
Hearing and exchange of views with EU delegation of French National Assembly	Paris, 17 October 2007	Guido SACCONI, Chairman Karl-Heinz FLORENZ, rapporteur
Meeting of the Chairpersons of the committees responsible for energy and the environment from the national parliaments and the European Parliament organised by the Slovenian National Assembly	Ljubljana, 20-21 January 2008	Guido SACCONI, Chairman
Joint Parliamentary Meeting on energy and sustainable development	Strasbourg, 20-21 November 2008	EP activity - several CLIM members

PARTICIPATION TO INFORMAL COUNCILS		
Informal Environment Council	Ljubljana/Brdo 10-12 April 2008	Hans BLOKLAND represented both ENVI and CLIM
Informal Environment /Energy Council	Paris, 3-5 July 2008	Guido SACCONI, Chairman

RELATIONS WITH LOCAL AUTHORITIES		
Final session of the Catalan Convention on Climate Change organised by the government of Catalunya	Barcelona, 14 February 2008	Guido SACCONI, Chairman

RELATIONS WITH CIVIL SOCIETY		
Agora on climate change	Brussels, 12-13 June 2008	EP activity - several CLIM members
International Expo 2008, European Day	Zaragoza, 5 September 2008	Roberto Musacchio, Vice-Chairman

OTHER ACTIVITIES		
Request for an Eurobarometer survey on Europeans' attitudes towards climate change	to be delivered end of August 2008	
Request to the EP Bureau to ask the Secretary-General to look into the possibility of setting-up within the EP a scheme for emissions offsetting	letter by CLIM Chairman of 31.3.2008	

ANNEX 7 : STUDIES AND BRIEFING PAPERS REQUESTED BY THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE

Joint Parliamentary meeting on Climate change and climate change related legislation

National Legislation and national initiatives and programmes (since 2005) on topics related to climate change

By IEEP, 03/09/07

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=17631>

This study presents national legislation, initiatives and programmes recently launched by EU Member States and EEA countries to tackle climate change. Lessons learnt from 'good' EU practices and efforts aimed at halting the loss of biodiversity and the fight to climate change indicate that these initiatives were not successful, mainly due to weak implementation (e.g. the lack of financial resources) and lack of political will. The various legislation, initiatives and programmes have been collected via a questionnaire sent out by the European Parliament through the ECPRD network to the different National Parliaments. This network is especially designed to facilitate the exchange of information between national parliaments and the European Parliament. The overall material has been processed, the main results are presented in comparative tables and the information within these tables and 'interesting practices' are briefly discussed.

Climate change legislation and initiatives at EU level

By Copenhagen Economics, 01/10/07

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=18835>

The study was to review current and prospective EU climate policy related legislation and initiatives and provide recommendations for future policies. It evaluates current performance and puts forward options for reform in the post-2012 regime. For policy actions already affecting the commitment period up to 2012, three priorities are underlined all with the aim of improving the cost-effectiveness of climate policies: create a better functioning internal market for energy, take a more selective approach to regulatory energy standards, and use more market based mechanisms to reduce road transport emissions. For the period post 2012, two issues are stressed: the needed reform of the ETS, and the challenges involved in distributing the target reductions among member states.

Climate Change Legislation and Initiatives at International Level and Design options for Future International Climate Policy

By Ecofys, 05/12/07

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=18491>

This study provides background information for the Conference of the Parties (COP) to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) and the Conference of the Parties serving as the Meeting of the Parties to the Kyoto Protocol (COP/MOP) in December 2007 in Bali, Indonesia. It discusses the major issues under discussion at the start of the official negotiation of an international post 2012 framework agreement, initiated at the COP/MOP meeting in Bali and to be reached by 2009. The study provides an overview an assessment of the approaches that can be taken in a future international agreement on climate

change. The study includes a review of climate change policies of major countries (European Union, USA, Japan, Russia, China, India, Brazil) and private and non-governmental initiatives as well as the extent to which they are implementing their existing commitments under the Kyoto Protocol. Future international climate policy is discussed in various international processes in addition to the UNFCCC, including the Gleneagles G8 plus 5 process, the Asia-Pacific Partnership (AP6), the United Nations High-Level Climate Change Talks, the US major emitters initiative and the Greenland/South Africa/Sweden Ministerial dialogue on climate change.

Social and economic dimension, R&D, new technologies, transfer of technologies, innovation and incentives

Burden Sharing - impact of climate change mitigation policies on growth and jobs

By IEEP, 15/03/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19998>

This report provide a synthesis and review of existing studies addressing the impact of climate change mitigation polices on growth and jobs in different economic sectors (energy, iron and steel, cement, transport, construction). It looks at the implications of different mitigation scenarios for 2020 and beyond. The study reveals that, according to many literature sources, mitigation policy will lead to job creation in some sectors (e.g. related to RES, energy efficiency, CCS, etc), while some jobs will be lost in others (e.g. related to fossil fuels and production of inefficient products). In general, the studies highlight that the overall net effect is likely to be positive, as jobs in less labour intensive industries could be replaced by jobs in more labour intensive ones, or in sectors with longer value chains. Furthermore, it appears that the average cost of mitigation is usually considered relatively small, in the order of no more than 1% of GDP – with changes to assumptions resulting in slightly higher and lower estimates. Aggregated EU GDP could even slightly increase thanks to positive restructuring of the economy, such as the opening of profitable new markets (e.g. RES, CCS technologies and fuel efficient vehicles).

Climate change and the world's water with special focus on sustainable development, land use, land use change and forests

Climate change–induced water stress and its impact on natural and managed ecosystems

By IEEP, 07/01/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19073>

This study has shown that much of the impact anticipated from climate change can be attributed to changes in water regimes. The simple summary is to say that this means in some places there will be too much water, in other places not enough; but the story is more complex – shifts in the timing of runoff due to early snow melt; increased annual average precipitation but falling in winter instead of during the growing season; interactions with rising CO₂ levels and temperatures that can benefit certain plant species, but only up to a point. Preparing for and responding to climate impacts will require reviewing approaches to natural and managed ecosystems, for example through the lens of ecosystem services, by which greater emphasis is placed on the preservation of healthy ecosystems; and through sustainable agricultural and forestry practices that can lend to rather than working against climate resilience and species health.

Forestry and climate change: potential for carbon sequestration

By Goossens, Policy Dept. A

(only internal; available upon request)

The note aims to give some exact figures and data on - amongst others - global forest resources, deforestation and carbon stock in vegetation, supplementing the study requested and commissioned by the European Parliament to IEEP on "*Climate change - Induced water stress and its impact on natural and managed ecosystems*". The briefing note highlights the potential of forestry to contribute to climate change mitigation through carbon sequestration.

Sources of emission from the industry and energy sector and transport emissions at global level

An overview of global greenhouse gas emissions and emissions reduction scenarios for the future

By IEEP, 15/02/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19411>

This study focuses on carbon dioxide (CO₂) emissions from fossil fuels. Key drivers of these emissions are activity, economics, energy intensity and carbon intensity. As reducing GDP or population is not a likely aim of climate policy, the primary means of affecting emissions is to change the last two of the four factors: reducing the amount of energy needed per GDP, and decarbonising the fuel mix. The study tries to quantify current greenhouse emissions and anticipate their future evolution which are important analytical inputs for policymaking.

How to engage other main actors - climate change, adaptation in third countries and global security

State of play of post-Bali negotiations

By Ecofys, 15/03/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19955>

The note summarises the status of negotiations after the Bali meeting (COP 13/CMP 3) of December 2007, and presents the issues at stake for building the elements of a future climate agreement: on **mitigation** the specification of "measurable, reportable and verifiable nationally appropriate mitigation commitments or actions" for developed countries (most likely continuing the emission reduction targets under the Kyoto Protocol); on **adaptation**, the difficult issue is to define exactly which adaptation activities should be supported by the international system and how developing countries would be able to apply for support; on **technology**, a comprehensive framework for technology transfer has been decided and ways to assess the effectiveness of technology transfer are being developed; on **finance**, the challenge is to create a constant flow of financial resources, substantially larger than the currently available funds, and independent of government budgets.

Engaging developing countries in climate change negotiations

By IEEP, 26/03/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=20148>

Engaging the developing world has become increasingly more important and urgent. This paper explores the possible ways to attract developing countries on board in addressing climate change and reducing their own emissions. The paper addressed the following issues: the division of the world into Annex I/B and non Annex I/B countries; the lack of

commitment globally to defining a long-term objective on when climate change becomes dangerous for the earth and defining a pathway towards achieving such a long-term goal; the limited resources available in the multiple funds especially for adaptation; the Clean Development Mechanism (CDM); the slow rate at which technology transfer and capacity building; land-use and deforestation; and adaptation. The paper concludes with a menu card of policy options and a set of recommendations on a long-term objective, on policies and measures.

Engaging emerging economies - Removing barriers for technology cooperation

By Wuppertal Institute, 26/03/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19911>

For emerging economies technology transfer is crucial in order to ensure a steady energy supply for their rapid economic development. Energy demand in these countries is growing fast, particularly in India and China.. To ensure that the economic growth is not coupled with the high GHG emission growth, technology transfer of low-carbon technologies and technology avoiding negative impact on adaptation is essential. The briefing gives an overview of key partnerships and points the barriers that technology transfer is facing and examples for appropriate tools that can help to overcome the remaining obstacles and promote technology transfer and climate change-related projects.

Linking the EU ETS with other Emissions Trading Schemes

By Wuppertal Institute, 26/03/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19802>

In this note, different options of linking the EU ETS with other emissions trading schemes are quantitatively and qualitatively assessed, as well as the economic and environmental impacts and the design implications of these options. Economic analysis shows the important role of cap-setting and global emissions constraints for the economic impacts of linking the EU ETS internationally. The institutional analysis shows that several design issues of emerging schemes have important implications for the equity, the economic and the environmental effectiveness in a combined scheme. The report concludes that these problematic issues fundamentally flow from countries' level of ambition as regards climate protection and that linking should therefore only be sought between countries which have a comparably ambitious climate policy outlook.

Engaging the US & other industrialized countries: US climate change policy

By World Resources Institute, 26/03/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19959>

The United States' cumulative GHG emissions have continue to be among the world's largest – topped only by the rise in Chinese emissions on an annual basis. Due to lack of leadership at the federal level, the U.S. still does not have a comprehensive plan to reduce emissions. In the absence of a national direction, many regions, states, and municipalities have begun to implement policies to reduce emissions on their own and in concert with other regions, states, and municipalities. The policies addressing a variety of sectors – in particular the electricity and transportation sectors and many aim to increase energy efficiency and renewable energy use are presented in this note. These efforts are complemented by action in the private and nongovernmental sectors and, in part driven by local and business initiatives, new proposals for legislation in the U.S. Congress. The paper also presents the U.S. Presidency candidates policy perspectives in the field of climate change.

Meeting the Climate commitments: Addressing competitiveness, trade, financing and sustainable employment in a European global context

Competitive distortions and leakage in a world of different carbon prices

Compilation of briefing notes by several authors, 04/07/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=21551>

Effective climate policy in Europe requires early commitment to ambitious emission reduction targets, with tight emission caps and rapid shifts towards auctioning of emissions. This guides a transition to a low carbon economy, provides growth opportunities for innovative sectors and technologies, and demonstrates leadership to drive international climate policy. Whether or not an agreement is reached at the Copenhagen in 2009, it is very unlikely that a single global price for carbon will prevail. A frequently voiced concern is that states with stringent climate policies will place domestic industries at a disadvantage relative to competitors in states with less ambitious climate efforts. This study compilation is an attempt to present the policy options available in this possible future situation of different levels of ambitions in climate policies. This is done in 5 chapters by different authors, from different points of views and academic disciplines. The study compilation asks the question whether competitive distortions and leakage, either in CO₂ or employment, present a realistic danger in a world of different carbon prices.

Climate change financing in developing countries

Compilation of briefing notes by several authors

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studiesCom/download.do?file=21631#search=%20Climate%20change%20financing%20in%20developing%20countries%20>

Part 1 the report assesses the interaction between climate change financing and development aid: what are the impacts of those policies today, and what are potential incoherencies in the different intervention areas of development assistance with regards to climate change adaptation and mitigation objectives and development objectives. Part2 provides an overview of EC programmes and international EC funded financing initiatives aimed at developing countries in the field of climate change mitigation and adaptation (objective, allocated budgets and financing mechanisms) and recommendations to improve coherence and effectiveness of the different EC mechanisms. Part 3 assesses the mechanisms for mainstreaming of adaptation and mitigation of climate change in development policies and programmes at EU and international level and for climate risk assessment and recommendations for improvement (EU/donor perspective). Part 4 assesses the mechanisms for mainstreaming of adaptation and mitigation into development projects on a national and local level and recommendations for improvement (recipient countries perspective)

Achieving significant CO₂ emission reductions in short time: learning from Best Practices regarding successful policies and technologies

Sustainable cities: Best practices on CO₂ savings in urban areas - Building efficiency, household emissions and energy use

By Wuppertal Institute, 23/06/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies.do?language=EN>

In Europe, numerous good practice examples related to emission reductions in cities can be found. A high number of cities and towns have implemented local energy action plans, local

emission reduction targets or even plan to become carbon neutral. These targets usually include a whole package of different measures and instruments. The aim of the following compilation is to identify medium-scale examples that are innovative, show short-term emission reductions and are replicable to other urban areas throughout Europe. The focus lies on energy efficiency in buildings, household emissions and energy use.

Delegations

China and climate change: Impacts and policy responses

By Prof Ash, London University, 01/10/07

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=18039>

This briefing paper seeks to demonstrate that the challenges for China posed by climate change are real. The consequences of global warming are already apparent. The scientific evidence of investigations by Chinese and international bodies overwhelmingly indicates that the threat to the sustainability of China's future social and economic development, as well as to fragile ecosystems, will intensify. That the Chinese government recognises the scale of the problems that China faces as a result of climate change is beyond doubt, as is its commitment to address those problems, subject to its insistence that industrialised countries bear the major responsibility in meeting the challenges of global warming. More questionable, however, is whether the policies Beijing has so far put in place will be capable of halting, let alone reversing, the recent inexorable and accelerating increase in China's GHG emissions.

China's energy policy in the light of climate change, and options for cooperation with the EU

By Prof. Holslag, 01/10/07

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=18035>

This paper briefly introduces China's new *comprehensive energy security* policy. Subsequently, it sheds a light on how the European Union tries to take advantage of this move, by stepping up its efforts to promote green energy and simultaneously tapping China's vast market. Afterwards, an assessment is made of the success of this European approach for wind and solar energy, clean coal technologies, natural gas, hydropower and bio-fuel and recommendations for EU policy in this area are provided.

Climate Change and India: Impacts, Policy Responses and a Framework for EU-India Cooperation

By Dr Kumar, TERI-Europe, 24/01/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19208>

The briefing note provides a brief overview of the impacts that climate change is having on the Indian economy, government policies that are in place that assist in adaptation to climate change in sectors, India's contribution to global greenhouse gases and mitigation efforts currently underway and indicative areas for collaboration between the EU and India on adaptation to climate change as well as on mitigation efforts.

Climate Change Impacts and Responses in Bangladesh

By Dr. Huq, International Institute for Environment and Development, 24/01/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19195>

Bangladesh is one of the most vulnerable countries to climate change because of its disadvantageous geographic location; flat and low-lying topography; high population density; high levels of poverty; reliance of many livelihoods on climate sensitive sectors, particularly agriculture and fisheries; and inefficient institutional aspects. Many of the anticipated adverse effects of climate change, will aggravate the existing stresses that already impede development in Bangladesh, particularly by reducing water and food security and damaging essential infrastructure. This briefing note describes the country characteristics that make it particularly vulnerable to climate change, before outlining the main climate change impacts that are of concern. These impacts are discussed in relation to their adverse effects on different sectors. Finally, the national and international policy responses to manage these effects are outlined.

Engaging the US & other industrialized countries: US climate change policy

By World Resources Institute, 26/03/08

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/studies/download.do?file=19959>

The United States' cumulative GHG emissions have continue to be among the world's largest – topped only by the rise in Chinese emissions on an annual basis. Due to lack of leadership at the federal level, the U.S. still does not have a comprehensive plan to reduce emissions. In the absence of a national direction, many regions, states, and municipalities have begun to implement policies to reduce emissions on their own and in concert with other regions, states, and municipalities. The policies addressing a variety of sectors – in particular the electricity and transportation sectors and many aim to increase energy efficiency and renewable energy use are presented in this note. These efforts are complemented by action in the private and nongovernmental sectors and, in part driven by local and business initiatives, new proposals for legislation in the U.S. Congress. The paper also presents the U.S. Presidency candidates policy perspectives in the field of climate change.

Russia and climate change

By IEEP, 15/09/08

Study will be available by end of July 2008.

Background information and external expertise
managed by EP Policy Department A

ANNEX 8 : WORKING DOCUMENTS DRAWN UP IN THE CONTEXT OF THE ACTIVITIES OF THE TEMPORARY COMMITTEE ON CLIMATE CHANGE

Working Documents on Thematic Sessions

- No 1 on Climate Impact of different levels of warming by *Vittorio Prodi*, theme-leader
- No 2 on The Climate Protection Challenge Post-2012 by *Satu Hassi*, theme-leader
- No 3 on The social and economic dimension R & D, New Technologies, transfer of technologies, innovation and incentives by *Philippe Busquin*, theme-leader
- No 4 on Climate change and the world's water, with a specific focus on sustainable development, land-use change and forests by *Cristina Gutiérrez-Cortines*, theme-leader
- No 5 on Sources of Emission from the Industry and Energy Sector and Transport Emission at Global Level by *Etelka Barsi-Pataky*, theme-leader
- No 6 on How to engage other main actors - climate change, adaptation in third countries and global security by *Justas Vincas Paleckis*, theme-leader
- No 7 on Meeting the climate commitments: addressing Competitiveness, Trade, Financing and Sustainable Employment in a European and Global Context by *Lambert van Nistelrooij* and *Robert Goebbels*, theme-leaders
- No 8 on Achieving significant CO2 emission reductions in short time: learning from best practices regarding successful policies and technologies by *Bairbre de Brún*, theme-leader

Working Documents by Karl-Heinz Florenz, Rapporteur

- No 9 on waste treatment and resource management as part of a climate protection strategy
- No 10 on water
- No 11 on fisheries
- No 12 on health
- No 13 on adaptation to the consequences of climate change
- No 14 on agriculture
- No 15 on livestock breeding
- No 16 on transport
- No 17 on forests
- No 18 on growth and employment
- No 19 on Carbon Dioxide Capture and Storage (CCS)
- No 20 on soil protection
- No 21 on energy efficiency in the building sector
- No 22 on energy
- No 23 on financing and budgetary affairs

All working documents can be found on:

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/homeCom.do?language=EN&body=CLIM150>.